

MS Dameteater & Søn overlever med humor.

Se side 15

Kjell Henriksen taler NASA midt imot.

Se side 16

MARS
1992
 Nr. 2, 16. årgang

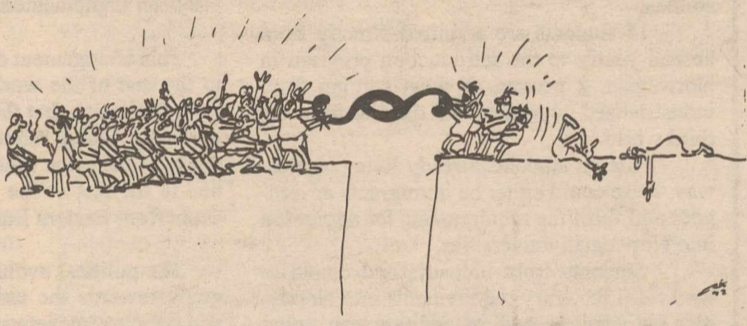
Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

19.mars D-dag for Studentutvalget

Hovedallmøtet 19.mars skal stemme over en innstilling fra Reglementskomiteen om å redusere Studentutvalgets innflytelse, og å endre Hovedallmøtets funksjon. Dersom den blir vedtatt, vil hovedallmøtet fungere som en slags generalforsamling en gang hvert semester, og Studentrådet vil få økt reell makt.

Side 5.

UiTø kan bli antirasistisk sone

Studentrådet har bedt Universitetsstyret om å erklære Universitetet i Tromsø for antirasistisk sone. Dette vil innebære at universitetet offisielt tar avstand fra rasediskriminering, og erklærer all rasistisk virksomhet for uønsket. Rektor støtter forslaget.

Se side 7.

Kvinnestudiet lagt ned

Semesteremnet i kvinnestudiet er lagt ned etter enstemmig vedtak i Universitetsstyret. Likestillingsutvalget ved universitetet gikk imot forslaget, men ble ikke hørt.

Se side 4.

Hvor går studentene?

Studentsamfunnet fyller 25 år i april, og oppslutningen har aldri vært lavere.

Se side 10 og 11.

Instituttene sent ute med Erasmus

Med unntak av ISL-studenter vil Tromsø-studentene sannsynligvis ikke få nytte av Erasmus-programmet før tidligst i studieåret 94/95. De fleste instituttene har ennå ikke satt i gang arbeidet med å inngå utvekslingsavtaler med europeiske utdanningsinstitusjoner.

Se side 6.

Møt på HAM 19.mars!

19. mars har du som student mulighet til å bidra positivt til framtidens studentpolitikk ved Universitetet. Hovedallmøtet skal ta stilling til et forslag om ny organisering av studentpolitikken, og din stemme kan bidra til å avgjøre hvor den reelle makta blant studentene skal ligge i framtiden.

Det er flere års misnøye med dagens struktur og et stadig dalende studentengasjement som har tvunget fram initiativet til å vurdere et alternativt organisasjonsform. Reglementskomiteen som ble nedsatt til dette arbeidet, har etter et halvt års arbeid levert et forslag som i grove trekk inneholder det mange har ønsket: Økt reell makt til Studentrådet på bekostning av Studentutvalget, og en omlegging av Hovedallmøtetts rolle.

Innstillingen har flere svakheter og bærer i for stor grad preg av å være en kompromissløsning. Enkelte detaljer kan synes inkonsekvente, og mange vil si at man ikke har gått langt nok. Men om den blir vedtatt uten alt for store endringer, er den et skritt i riktig retning.

Mange former for studentorganisering kunne vært diskutert, og noen alternative forslag vil også bli fremlagt på neste HAM. Her gjelder det å være forsiktig. Vi må for all del må unngå at detaljdiskusjoner og flisespikkeri fører til at man beveger seg bort fra essensen i forslaget, som er å overføre makta til det organ som i størst grad kan sies å være representativt for Tromsø-studentene: Studentrådet. Dette er det representative organ; HAM og Studentutvalget er for lenge siden redusert til maktorganer forbeholdt de mest interesserte, som ikke på noen måte kan sies å representere den vanlige student.

Det kan synes uviktig hvor makta ligger og hvor avgjørelsene tas, og vi skal gjerne gå med på at studentpolitikernes arbeid i mange sammenhenger har forsvinnende lite å si for vår student-hverdag. Men på en del viktige områder har det stor betydning. Men på neste HAM kan du blant annet være med å bestemme hvem som skal fordele millionene som hvert år gis til velferdstiltak gjennom Samskipnaden. Det gjelder for eksempel helsetjeneste, idrettstjeneste, bolig hjelp, Studentradioen og avisa du holder i hendene. Dette er ting det er verdt å stille opp for å bli med å bestemme.

Enda en god grunn til å stille opp: Studentrådet frasa seg den muligheten rådet hadde til å påvirke resultatet av Hovedallmøtetts behandling, ved at de ikke leverer noen innstilling til vedtak overfor HAM. Dermed vil det eneste organ som i tillegg til reglementskomiteen innstiller til vedtak, være Studentutvalget som jo bør ha størst interesse av at reglementskomiteens forslag blir avvist.

Med det tradisjonelt dårlige frammettet til HAM er det en stor fare for at også møtet 19.mars vil være dominert av de ganske få aktive studentpolitikere vi har. Mange av dem er representert i et av de organene som reglementskomiteens innstilling i hovedsak handler om, og kan derfor ikke sies å være habile. Disse må ikke få lov til å avgjøre en sak med så viktige og langvarige konsekvenser for studentene. Derfor er det uhyre viktig at flest mulig "vanlige" studenter stiller på HAM 19. mars. Det gjelder deg.

Internationalisation or Europeanisation?

Institutions of higher Education (universities and polytechnics) in Norway have in recent time been faced with the questions of Internationalisation of education and research. The education ministry set up a committee (Flatin-utvalget) in July 1988 to evaluate the situation of foreign students in Norway. The committee also found it natural to consider some cases concerning Internationalisation of education and research on a general background. In the document released by the committee; "Grenseløs læring", the following questions were raised:

- Why should Norway admit foreign students?
- Who should come?
- What should they study?
- How long will they live here?

"University" comes from the Latin word "Universitas" which means community or the totality of the Universe. As such it is obvious that universities all over the world are universal in character in order to fulfil the requirements of the term. In order to fulfil the above requirements, Norwegian Institutions of higher education have introduced quotas for the number of foreign students, i.e. in the University of Oslo at least 10 percent of the student population should be foreign students, in Tromsø the tradition is 5 percent, etc. The admission practices of some institutions today make the fulfilment of the above intention impossible, if not impracticable.

In Tromsø for example, there are three main categories of foreign students admitted to studies;

- 15 students are admitted directly from abroad yearly to the introduction program in Norwegian. 2 percent of them coming from industrialised countries, and the rest from the third world.
- Foreign students already living in Norway, these could either be immigrants or refugees and fulfil the requirements for admission into Norwegian universities.
- Students from industrialised countries who fulfil the entry requirements into Norwegian universities and in addition can cover their living expenses.

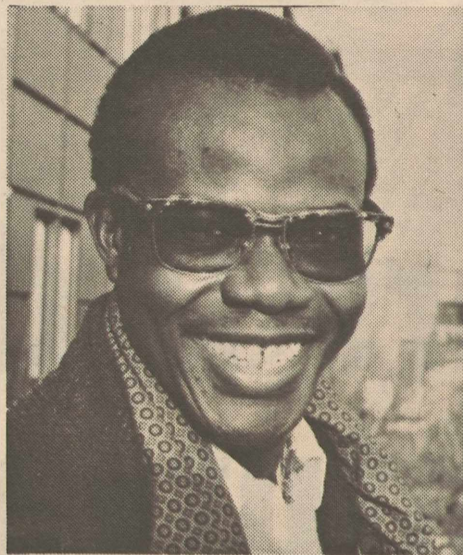
Even with today's admission practice, Tromsø's objective as stated above was yet to be fulfilled.

When the Flatin committee's report is eventually adopted, the admission procedures will however be completely changed. It has been proposed that a total of 440 students should be admitted directly from the third world within a period of four years. This means that each year only 110 students from the third world will be admitted into all institutions of higher education in Norway. The students from the third world who are already in the system before

Kronikken denne gangen er skrevet av Ima Sadique og Philippe Moh. De kritiserer sider ved den politikk og praksis som føres når det gjelder opptak av utenlandske studenter ved norske høyskoler og universiteter. Et hovedpoeng er at Norge i for stor grad fokuserer på Europa i stedet for på resten av verden når det gjelder såkalt "internasjonalisering" av høyere utdanning.

Sadique er fra Nigeria, og har studert i Tromsø siden 1988. Han har hatt verv i Norwegian Student Union, Studentutvalget og Foreign Student Union.

Philippe Moh er fra Elfenbenskysten, har bodd i Norge siden 1986. Han har verv i Foreign Student Union og i Studentutvalget.

Ima Sadique

implementation of the report are referred to as overlapping students and they are expected to be out of the system four years after the report has been implemented.

This arrangement does not, however, apply to the rest of the world. There is therefore a clear indication that the doors to education are gradually being "shut" for third world students, at the same time as they are being opened to the rest of the world, particularly students from Eastern Europe.

The political evolution in Europe today is going towards the unification of all systems and policies (monetary, foreign policy, education, immigration, defence etc) in the European continent. By 1993 the EEC will break the borders of all member countries and subsequently the borders of incoming members. However the periphery of the New Europe will be strengthened, from the Atlantic to the Ural and from the Arctic to the Mediterranean. On completion of this exercise, Europe may cease to be a continent of several countries and become one country and with, of course, a common citizenship.

Education policy

Erasmus, Norplus etc are European Educational programs included in the integration pac-

kage and whether Europe eventually become one or not, these programs have already been implemented. The implication is that the programs are seeking Europeanisation of education among the European people. Is this equivalent to Internationalisation? Today the educational programs are looked upon as international, but will they remain international after the integration dream?

The intention of this article is not to re-ignite the new EEC or Erasmus debate, but to re-examine the authorities formulating the educational policies that if anything at all, Norway is one of the countries in Europe that should understand best the importance of sending students abroad for further studies. After the second world war Norway was faced with an acute shortage of educational resources. As a result a large number of Norwegian students were sent abroad for either their full education or parts of it. Many of the leaders in Norway today in industry, administration and medicine etc., have spent parts or all of their education abroad. About 30-50 percent of the doctors, dentists, engineers and economists were educated abroad.

Most of the third world students today admitted abroad for the same reasons. It is only in this context that Norway can speak of knowledge and understanding about the rest of the world and its people, and this is important for Norway's future and economy.

The aim of this chronicle is not to persuade the Norwegian educational policy formulators to admit more third world students than the current quotas. It is to stress that the character of today's Internationalisation ambition is more European than international. Norway distinguished itself in global environmental policies in Gro Harlem Brundtland's book, "Common Future", where environmental problems are viewed in a global perspective.

According to Norwegian tradition it will be natural to view education in a more global perspective when it comes to the internationalisation of education.

"Tversover Europa sig Baal opløste, og over Fjeld til hverandre" (Henrik Wergeland "Det befriede Europa")

Philippe & Sadique

Løgn av sykehusdirektør

Av Ragnhild Gustad,
journalist i Nordlys

I februar-utgaven av Utopia går sykehusdirektør Are Eriksen i ironiske vendinger ut mot det han karakteriserer som journalister som "underholder publikum med sine "sannheter"". Eksempelet han trekker frem er fra en Nordlys-artikkel i juli i fjor. Siden jeg skrev den nevnte artikkel om møkka på Åsgård, finner jeg det nødvendig å korrigere Eriksens såkalte sannhet.

Jeg siterer fra sykehusdirektørens innlegg: "Er et støvet gulv på et pasientrom så enkelt som latskap fra personalets side, eller..." "Media har gitt uttrykk for det første, ...".

Herr sykehusdirektør, du lyver! Nordlys har ikke skrevet at møkka skyldtes latskap fra

personalets side. Tvert imot er det gjentatte ganger presisert at møkka var en del av det rehabiliteringsprogrammet som var lagt opp for vedkommende pasient, at pasienten selv hadde fått overflatt ansvaret for rengjøringen som en del av denne såkalte rehabiliteringen. Det var også presisert at dette var et opplegg fra ansvarlig hold på sykehuset. Nordlys har aldri gitt uttrykk for at det var en tilfeldig vaskehjelp som hadde forsomt seg. Det har aldri vært hevdet, verken fra avisa eller fra sykehuset, at noen har unnlatt å utføre ordre. Tvert imot. Vi har derimot prøvd å plassere ansvaret der det hører hjemme, på ansvarlig hold. Og det er deg, herr sykehusdirektør.

Jeg har begynt å lure på hva slags motiv som kan ligge bak din omskrivning av hva som faktisk har stått på trykk i Nordlys. Enhver som kan lese, kan jo sjekke hva som er skrevet.

Du bruker dine underordnede som forklarende du later som om avisa har angrepet underordnede for latskap. Vi har i realiteten plassert ansvaret hos deg.

Jeg må også minne sykehusdirektøren at det var etter uttrykkelig ønske fra en forfatter at vi tok opp behandlingsmetoder som Åsgård sykehus benytter seg av. For å være ærlig tror jeg ikke den debatten er avsluttet. Nettopp takket være media som har vist den forferdelige sannheten om behandlingstoder i norsk psykiatri, har metoder blitt opplyst. Jeg nevner bare stikkord som lobotomi, Gro-saken og Reitgjerdet.

Ditt innlegg er et vitnesbyrd om en sykehusdirektør som bortforklarer med løgner, en journalist som underholder med "sannheter".

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen kommer ut 10 ganger i året og gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.
Redaksjonens adresse:
 Postboks 678-UB, 9001 Tromsø. Telefon (083)44283. Redaktør personsøker 096-74990.

Ansvarlig redaktør:
 Øyvind Eggen
Redaksjonssekretær:
 Lars Bjørgum
Fotoansvarlig: Oddgeir Sagerup
Redaksjon:
 Ingveig Holand Wahl, June P Knutsen, Pål Iversen, Borghild Moen, Erik Ødegaard, Anna

Katarina Grova, Trine Monge, Siri S Berntsen, Sidsel Hatleskog, Heidi Bolstad, Anders Røeggen, Bodil B Johanson, Tore Vik, Sten-Rune Roland, Agnes Berg-Hansen, Arne Hauge, Kari Folkenborg, Roy Østensen, Terje Thomsen, Snorre Sanner, Knut Morten Haugneland, Guttorm Jakobsen, Sissel Wessel Hansen, Jørgen Jørgensen, Sarah C Sørensen

Layout: Ingveig H Wahl, Bodil B Johanson, Trine Monge, Sidsel Hatleskog, Øyvind Eggen
Sats, ombrekking:
 Kai Friis Grafiske
Repro og trykk:
 Bladet Tromsø

Opplag: 4000
Annonseansvarlig: Guttorm Jakobsen
 Annonsepris: Kr 5,- pr sp.mm.
 Neste deadline: 4. mars.

Klassekampen raser videre i Tromsø - i beste lunsjtid

17.februar skulle de frittenkende og revolusjonære studentmasser storme borgerskapets bastioner.
 Heltidsstudenten skulle løses ut av gjeldslaveriets lenker, og snøballene haglet mot fylkesbygningen.

Men en viktig detalj var uteglemt: Revolusjoner startes ikke midt i beste lunsjtid!! Man kan vel tenke seg selv hva som kunne skje dersom man sløyfet formiddagsmaten! Dessuten må man da forstå at det alltid må bli noen igjen for å yte den MORALSK støtten en slik aksjon så sår trenger. Hrmph! Med 30 demonstrerende universitetsstudenter kan man jo bare tenke seg den massive moralske støtten de har i ryggen! Nærmere 5000 moralske støttespillere med brunost på maten og hodet fullt av økonomiske bekymringer. Se opp studentpolitikere! Engasjerte Tromsøstudenter lar seg ikke pille på nesen! Nå kan dere kanskje risikere å bli BAKSNAKKET i en bisetning i UB-Kantina!

Magi-utvalget

Studentrådet valgte (etter innstilling fra Studentutvalget) å avvente Magistadutvalgets innstilling før de tar stilling til om studentene

skal representeres i vårt student-samskipnadsstyre. Er det da slik å forstå at de tror at dette "Magi-utvalget" skal trylle studentene inn i styret igjen? Magistad-utvalget har som kjent med studiefinansiering og bare svært lite med velferd, og enda mindre med Samskipnaden å gjøre. Vi får vel kanskje si som Finn Arve i PÅ TRYNE TEATERET: "-Sa æ trylle?, sa æ'kkje..."

Typisk Norsk

Det meldes fra Bærernes Hovedorganisasjon (BHO) at de kommer til å motsette seg ethvert forsøk på å innføre hjulet i norsk transporttjeneste. Bærerne er redde for at hjulet kan true norske arbeidsplasser i transportsektoren. Arbeidsdirektoratet er foreløpig tause om saken, men det er grunn til å tro at det vil komme en uttalelse derfra. Ut fra signaler vi har mottatt, kommer de å utrede saken grundig før man kommer med noen offentlig uttalelse. De vil prøve å vurdere eventuelle fordeler og ulemper med hjulet før de kommer med noen anbefaling om hvorvidt hjulet skal forbyes i Norge eller tillates innført.

Tilhengerne av hjulet mener at det kommer til å revolusjonere transportsektoren. Det kommer til å skape mange nye arbeidsplasser i produksjon og vedlikehold av hjul. Men det bærerne frykter, er at dette nye fenomenet skal kom-

me til å skape massearbeidsløshet blant transportarbeiderne.

Gi garvesyra tilbake!

Lesere som tilbringer deler av arbeidsdagene på ISV/ISL, vil ha lagt merke til at studentene i det siste har vært - i den grad det er mulig - enda mer trøtte og tiltaksløse enn vanlig. Det skyldes verken for lite tran eller for mye sprit, men er et resultat av ren sabotasje fra kantina sin side. Personellet har nemlig frekt og freidig, og uten det minste forvarsel, fikset på kaffetrakteren så den rett og slett har begynt å produsere ren kaffe. Med det resultat at en stakars student må begynne å drikke fire kopper i stedet for en for å våkne om morgenen. Noe studenten ikke har råd til.

Den gode gamle, uførtynne-garvesyra fra en hostende trakter (de gangene den fungerer) var bedre tilpasset en students lommebok. En kopp var nok til å holde øynene åpnet i timevis, selv under de kjedeligste forelesninger.

Det mumles blant stoler og bord, og under bord i kantina om at denne sabotasje-aksjonen ikke vil bli godtatt av brukerne. Det fryktes at dråpen er kommet, som får koppen til å flyte over. Nå må kantina ta til fornuft: Gi oss tilbake garvesyra vi er vant til!

Knallhardt medi klima

Mye tyder på at Studentutvalget ikke er tilstrekkelig fornøyd med den politiske ensretting i Utopia. Derfor har SU-leder Marit Maxwell Engebretsen startet en konkurrerende trykksak. SU-bulletinen inneholder nyttig informasjon om hvem som er med i Studentutvalget. Til tross for et noe beskjedent opplag på rundt 40 eksemplarer er sirkulasjonen tilstrekkelig til å nå alle interesserte studenter ved Universitetet i Tromsø.

Studenter med litt fartstid på universitet vil ha friskt i minnet forrige gang Studentutvalget prøvde seg med et informasjonsorgan. Det er nøyaktig 16 år siden, og den gangen ble informasjonen presentert i "Studentavisa i Tromsø-organ for Studentutvalget" som senere fikk det velklingende navnet UTROPIA.

Da en ikke kan undervurdere betydningen av å få mest mulig informasjon presentert i en fri og uavhengig presse ønsker vi lykke til med nyskapingen.

Jim Morrisons korte liv

Utopia levte i forrige nummer et sterkt og ugjendrivelig bevis for at reinkarnasjon ikke er noen umulighet. De historiske fakta som ble presentert i Utopia, kan forstås og tolkes på flere måter, men det er ingen tvil om at man må innom en overnaturlig virkelighet for å forklare dem.

Nyheten gikk som ild i tørt gress blant geistlige og andre som hadde forutsetninger for å forstå omfanget av den. Ja, til og med avisa Vårt Land, som tror på en himmelsk, men til vanlig ikke støtter tanken om noen jordisk reinkarnasjon, spanderte sin beste spalteplass på nyhe-

ten. Sannsynligvis første gang Utopia har blitt sitert i teologiske kretser.

Observante lesere vil ha forstått allerede at vi snakker om Jim Morrisons korte og usunne liv, og om Utopias ikke alltid like våkne og klare kulturjournalist.

"Fra han ble født 7. desember 1971 i Melbourne, Florida, til sin død i Paris 3. juni 1971, 27 år gammel, laget Jim Morrison 7 LP-plater med "The Doors", skrev 1600 sider poesi, ..."

Det er ikke dårlig å bli født seks måneder etter sin død. At Jimmy i tillegg rakk å bli 27 år og produserte plater, filmer og poesi i mengdevis, står det respekt av.

Studentavisa for 15 år siden:

Rablåte innsinuasjoner fra Haugli mot AKP (m-l)

Borgerpressen har prøvd å utnytte attentatet på Oktober til ville angrep på AKP (m-l), ja flere aviser antyder at AKP har sprengt sin egen bokhandel i luften. Hvem andre enn universitetsdirektør Willy Haugli er det som kaster seg inn i dette antikommunistiske korstoget? I VG 16/3 uttaler universitetsdirektøren: "Jeg kan på ingen måte utelukke at det er universitetet i Tromsø som holder både papir og maskiner til denne flom av m-l inspirert "informasjon" som er blitt distribuert etter sprengningen av Oktober bokhandel."

På spørsmål om universitetsledelsen er blitt forespurt på forhånd om dette (intervjueren tar tjuveriet som gitt) svarer Haugli at han ikke positivt veit at universitetet "ufrivillig støtter utgivelsen av disse skrifterne". Så fortsetter Haugli:

"Men jeg må innrømme at det har slått meg at sannsynligheten er tilstede. Det er jo ingen hemmelighet at de fleste underskriverne på m-l opprop og annonser har en eller annen tilknytning til universitetet."

Haugli sier åpent at han ikke har det minste positive viten om at noe slikt tjuveri finner sted. Likevel vå-

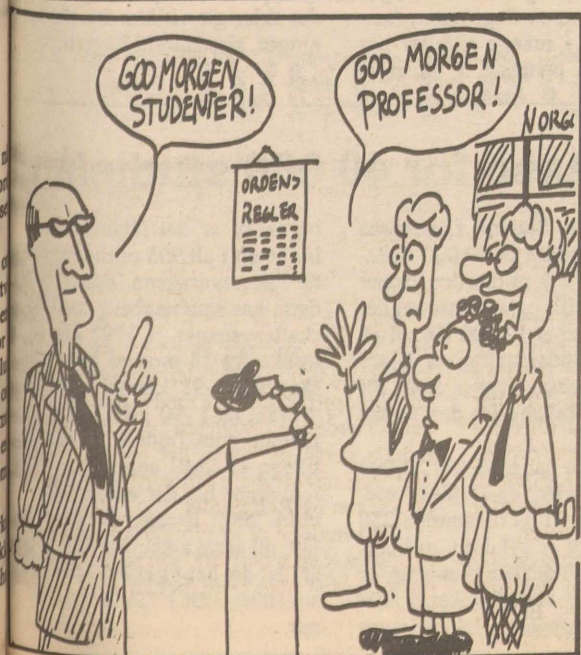
ger her Haugli, som til og med er universitetsdirektør, og ikke redaktør for et eller annet lugubert ukemagasin, å innsinuere at universitetsansatte/studenter stjeler universitetets "maskineri for mangfoldiggjøring".

Fra lederen:

"Det er viktig at studentar kjemper saman med arbeidarklassen, syner solidariteten med krav, og tek aktivt med i støttearbeidet. Vi meiner det er viktig å analysere på kva vis streikestøttearbeidet best kan drivast, og på kva grunnlag ein skal stø arbeidarar i kamp."

Studentavisa i Tromsø, mars 1977.

1955:

1968:

1992:

Offensiv mot studenter: Avslører trygdemisbruk

Trygdemisbruk blant landets studenter skal avsløres! Arbeids- og administrasjonsdepartementet ønsker å sammenligne dataregistre fra Lånekassen med oversikter over personer som mottar arbeidsledighetstrygd. På den måten tar man de lovbrøtterne som i dag lever et luksuspreget liv på dobbel stønad.

Av Trine Monge
Tegning: Erik Ødegaard

-Vi vet ingenting om omfanget av eventuelt trygdemisbruk blant studentene. Før vi søker Datatilsynet om konsesjon til å samkjøre dataregistre, vil vi foreta en anonym kobling på personnummer. Den metoden avslører ikke synderne, men vi får en oversikt over hvor mange som faktisk misbruker systemet. Vi må ha konsesjon for en slik kobling også, men regner med at det blir lettere enn å få gjennom. Dette sier informasjonsleder i Arbeids- og Administrasjonsdepartementet, Liv Beate Skavdal, til Utopia.

Det er ingen som vet noe om hvor mange studenter som både har lån fra Lånekassen og mottar arbeidsledighetstrygd. Aksjonen fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet er ledd i en større offensiv som skal avsløre flere former for misbruk av trygdesystemet.

Norsk Studentunion er skeptiske til en samkjøring av dataregistre. I dem finnes mye sensitiv informasjon som lett kan misbrukes. På den annen side skriver NSU i en pressemelding at de tar avstand fra all form for trygdemisbruk.

Ikke søkt konsesjon

Arbeids- og Administrasjonsdepartementet har ennå ikke søkt Datatilsynet om konsesjon til å samkjøre dataregistre for å avsløre trygdemisbrukende studenter. Fra Datatilsynets side har det vært uttrykt skepsis til aksjonen fra departementet. Men det er uvisst å si om de allikevel gir konsesjon til Tove Strand Gerhardsen og hennes ansatte.

-Vi har ikke søkt om konsesjon i denne spesielle saken. Vi vil avvente en konsesjonsøknad vi har inne allerede. Får vi positivt svar på den, tar vi kontakt igjen for å innhente tillatelse til en anonym kobling på

personnummer mellom Lånekassens kunder og de som går på arbeidsledighetstrygd. Den vil gi oss en pekepinn på hvor mange det er som mottar støtte fra to instanser samtidig. Er omfanget lite, trenger vi ikke å sette i gang en omfattende kontroll, sier informasjonsleder Skavdal.

Kun trygd - uten lån

Tiltaket fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet vil ikke kunne avsløre studenter som kun mottar arbeidsledighetstrygd og ikke har lån i Lånekassa. Dette er også ulovlig, men vanskeligere å kontrollere.

-Kvaliteten på studentregistrene er ikke alltid så god. Alle som stude-

rer er ikke registrert som studenter og derfor er det så og si umulig å finne ut om det er noen studenter som lever på arbeidsledighetstrygd, forteller Skavdal.

Ved Arbeidsformidlinga i Tromsø oppdager de fra tid til annen registrerte studenter som får dagpenger. Det finner man ut enten ved å kontakte Lånekassa eller Universitetet, og avslører dermed begge brukergroperne, de som både har lån og dagpenger- og de som bare får dagpenger.

-Det er ikke snakk om trygdemisbruk i stor stil, men vi avslører fra tid til annen studenter som utelukkende mottar dagpenger. De innkaller samtale og studenten får mulighet til å forsvare seg. Straffen for å bruke systemet er tilbakebetaling av urettmessige beløp og utsettelse fra trygdesystemet i alt to måneder til to år, forteller distriktsarbeidssjef Ragnhild Bostad.

Kvinnestudiet nedlagt

- Likestillingsutvalget ble ikke hørt

Nedleggelse av semesteremnet i kvinnestudiet ble enstemmig vedtatt av Universitetsstyret 27. februar. Kapasitetsproblemer ved ISV og liten interesse fra studentene er hovedårsaken til nedleggelsen. Likestillingsutvalget gikk sterkt imot vedtaket, men deres krav om fortsatt opprettholdelse av studiet ble ikke tatt til følge.

Av Heidi Bolstad

Nedleggelsen av kvinnestudiet burde ikke komme som en stor overraskelse. Før 1987 ble det i to semestre gitt undervisning. Etter 1987 har det ikke vært undervisningstilbud, og ISV ba derfor selv om å få det nedlagt. Studenter som har vurdert å ta studiet etter dette tidspunkt er blitt konfrontert med at tilbudet ikke lot seg gjennomføre. Kari Seglem ved ISV begrunner dette med at de ikke har kapasitet til å gi det som et eget tilbud. Men etter reglementet må eksamen ved kvinnestudiet opprettholdes to år etter endringen, så det skal

være mulig å ta eksamen som privatist i emnet fram til våren 1994.

Studiet ble opprettet som et tverrfaglig tilbud og ble anbefalt tatt av viderekommende studenter, siden semesteremnet er lagt til hovedfagsnivå. Emnet ga 10 vekttall, gikk over et semester og ga uttelling i en cand.mag-grad. Hovedformålet med studiet var å formidle kvinneforskningens historiske og politiske utgangspunkt, feministiske perspektiv, metoder og funn.

Integreres i andre fag

Leder i Likestillingsutvalget (LU), Synnøve des Bouvrie, synes det er beklagelig at studiet legges ned, og får støtte fra studenter. Bouv-

rie viser til Universitetets mål for likestilling der det sies at likestilling skal være fullt gjennomført i studiene ved Universitetet i Tromsø. Hun synes derfor at nedleggelsen av studiet er et drastisk skritt. Et spørsmål som Bouvrie stiller er om eksamen har gitt den uttelling i studiekompetanse som er nødvendig for å gjøre studiet attraktivt og praktisk mulig å kombinere med andre nærliggende fagkombinasjoner. Selv om eksamen blir opprettholdt, foreslår LU-lederen at instituttet ikke til enhver tid behøver å organisere undervisning. Forelesningstilbudet kan foreksempelvis integreres i andre nærliggende fagtilbud ved ISV som samfunnsfag, historie og filosofi.

Studieveileder Ingrid Bergslid Salvesen mener dette forslaget vil føre til overlapping av forelesninger, og tror ikke det lar seg realisere.

ISV ønsker nå at andre samfunnsvitenskapelige fagtilbud skal sikre at det blir gitt undervisning i kjønnsroller og kjønnsdifferensieringsprosesser.

- Ingen sak for Lånekassen

- Vi i Lånekassen har ingenting med å avsløre studenters trygdemisbruk. Denne saken er oss uvedkommen. Vi er klar over at det fra tid til annen er noen som får både lån fra oss og penger fra Arbeidsformidlingen, men det er en sak for Arbeidsformidlingen, sier Harald Fagerli i Statens Lånekasse i Tromsø i en kommentar.

Lånekassen vet at mange studenter som låner penger av dem, også får støtte i form av dagpenger, men at studentene i mange tilfeller har krav på disse pengene. I utgangs-

punktet er det ikke lov å få penger fra begge instanser, men gjennom personlige avtaler omgår man reglene der det er behov.

- I denne konkrete saken, Arbeids- og administrasjonsdepartementet ønsker å sammenligne dataregistre med lister over dagpenger, forholder seg passiv. Vi er pålagt å utlevere lister om departementet får konsesjon på å samkjøre registrene, det skjer gir vi ikke fra oss opplysninger, sier Harald Fagerli.

Inkasso for 40 000 studielån

I 1991 har Statens Lånekasse sendt inkassovarsel til 40.000 låntakere. Det er 2.6 milliarder kroner som står på spill, og av disse regner lånekassen med at 12.000 lån vil gå til inkasso. Budsjettrådgiver Bjørn Edner i lånekassen legger fram for Utopia disse tallene fra den ferske årsrapporten.

Lånekassen har også gitt 22.000 betalingsutsettelse og 16.000 rentefritak til en verdi på tilsammen 250 millioner. Det er sykdom, militærtjeneste og arbeidsledighet som er årsak til disse rentefritakene, sier Edner. På plussiden i Lånekassens

regnskap er det låntakere som innbetalt i alt 905 millioner kroner de faste avdragene. Edner mener dette har sammenheng med det skattesystemet. I 1992 kan det trekke fra 28 prosent av renter skatten, i -91 kunne en trekke 30 prosent og i -90 gikk 67 prosent rentene som fradrag på skatt tillegget er SMS opphevet. De fem årene har det vært en skatteøkning på cirka 2000 låntakere årlig som fått inkassovarsel, bortsett fra i år, der det har vært 2000 færre sovsarsier enn i 1990, opplyser Edner.

Reglementskomiteens innstilling:

HAM blir redusert og SU mister makt

Reglementskomiteens innstilling til alternativ studentorganisering er lagt frem, og skal behandles på Hovedallmøtet 19. mars. Komiteen er inn for å redusere studentutvalgets makt og innflytelse, og overføre denne til det mer representative Studentrådet. Hovedallmøtet skal følge innstillingen være i slags "studentenes generalforsamling". Det skal avholdes en gang i semesteret og trekke linjene for studentpolitikkeres arbeid, men ikke gjøre vedtak i enkeltsaker.

studentene. Tidligere reglementskomiteers arbeid har ikke ført fram. Fraksjonering og intern uenighet har tvunget fram kompromisser, og organisasjonsstrukturen har i grove trekk vært uendret det siste tiåret. I mellomtiden har engasjementet for studentpolitikk dalt jevnt nedover mot et bunn-nivå.

Kompromissløsning

Også innstillingen som er fremlagt fra dagens reglementskomite er preget av kompromiss, ifølge komiteens leder Martin Rasmussen.

- Det har vært et klart ønske blant medlemmene å fjerne HAM

som studentenes øverste organ, men vi har innsett at vi ikke vil kunne klare det. Dette blant annet fordi en slik avgjørelse eventuelt må tas opp på to hovedallmøter etter hverandre. Derfor har vi endt opp med et kompromiss som reduserer HAMs rolle og SUs makt. Vi vil overføre makta fra både SU og HAM til Studentrådet, der den hører hjemme, sier han.

Vil styrke Studentrådet

Hovedpoenget i reglementskomiteens modell er å styrke Studentrådet på bekostning av SU og HAM. Begrunnelsen er at rådet vil være mer representativt for studentene. Stud-

entrådet er satt sammen av et fast antall representanter fra instituttene og de viktigste styret og utvalg, mens flertallet i SU er valgt av HAM som har en normal oppslutning på uader en prosent av studentene.

Samtidig ønsker man å gjøre Studentrådet enda mer representativt ved å bestemme antall representanter fra hvert instituttet ut fra studenttallet. Og SU, Studentrådets og HAMs arbeidsutvalg, skal med unntak av lederen velges av rådet i stedet for av HAM. Dessuten skal SU ikke lenger fungere som saksforberedende organ for HAM. Denne funksjonen ligger det for mye makt i, mener komiteen, som derfor vil overføre oppgaven til Studentrådet.

- Bakgrunnen er at det kan virke som om Studentutvalget hittil har fungert som et maktorgan, mens det i realiteten kun skal være et arbeidsutvalg, mener Rasmussen.

"saksbehandlingsorgan", som det etter manges mening er i dag. Etter reglementskomiteens mening har de alt for mange og kompliserte sakene på HAM bidratt til den lave interessen for studentpolitikk. HAM skal avholdes en gang hvert semester og vedta arbeidsprogram for studentpolitikken samt gjøre enkelte valg.

Innstillingen inneholder også forslag om organiseringen på instituttplan. Fordi dagens ordning fungerer svært ulikt i praksis ved de forskjellige instituttene, ønsker man at hvert institutt selv avgjør sin organisasjonsform.

- Jeg kan gå god for at det ligger et grundig arbeid bak innstillingen. Nå håper jeg inderlig at den blir vedtatt som den foreligger, eller eventuelt med små endringer. Selv om det er et kompromissforslag, tror jeg vi har fått til noe som vil kunne stå en stund, sier Rasmussen.

På sikt kan man vel si at innstillingen er et skritt på veien mot en helt ny struktur for studentorganiseringen. Men vi har lagt frem et forslag som kan stå på egne bein.

SISTE: SU-FORSLAG

I et forslag fra SUs sekretær til innstilling overfor HAM avviser SU de fleste av Reglementskomiteens endringsforslag. Man ønsker ingen formell økning av Studentrådets innflytelse, og det er heller ikke foreslått noen endring av Hovedallmøtet. I praksis vil forslaget innebære små endringer i forhold til dagens struktur.

Det er brukt en ordlyd som "SUs rett og plikt til å styre" og "SU skal lede studentdemokratiet".

Reglementskomiteens innstilling føre til bedre oppslutning om endring? Blidet er fra et hovedallmøte i 1987. Foto: Arkiv

HAM i ny rolle

Hovedallmøtet gis en annen rolle enn i dag i reglementskomiteens innstilling. Det skal fungere som en slags generalforsamling i stedet for

STUDENTRÅDET UTEN VEDTAK

Studentrådet behandlet innstillingen fra reglementskomiteen i sitt møte 5. mars, men endte opp uten vedtak. Det ble levert to forslag til innstilling overfor HAM: et som stilte seg sterkt negativt til reglementskomiteens arbeid, og en positiv innstilling med en del mindre endringsforslag. Avstemmingen ga seks stemmer til hvert forslag, med fire avholdende. Lederen var avholdende og brukte dermed ikke sin dobbelstemme,

og møtet endte uten noen innstilling overfor HAM. Noen av rådsmedlemmene mente dette var heldig, fordi det ville være feil av et organ å innstille til et vedtak som handlet om dets egen makt og innflytelse.

Det eneste organ som nå vil levere innstilling før Hovedallmøtetets behandling 19. mars, er Studentutvalget som etter den foreliggende innstillingen skal få redusert sin makt betraktelig.

SSF: HAM HAR UTSPILT SIN ROLLE

- Hovedallmøtet har utspilt sin rolle som det øverste organ for studentene i Tromsø, sier Sosialdemokratisk Studentforum (SSF) i sin høringsuttalelse om reglementskomiteens innstilling. Forøvrig mener SSF at reglementskomiteen ikke har gått langt nok i arbeidet med å vurdere en alternativ organisasjonsform. "Komiteen skulle ha vært mer dristig," heter det i uttalelsen. SSF kritiserer også komiteen for ikke å

ha lagt mer arbeid i spørsmålet om Norsk Studentunions organisering i Tromsø.

Studentrådet bør være studentenes øverste organ, ifølge SSFs høringsuttalelse. Og Studentutvalget skal være et rent arbeidsutvalg uten mulighet til å ta politiske avgjørelser. Men de ønsker fremdeles å opprettholde Hovedallmøtet som et debatt- og valgforum.

HOVEDFAG LUKKES

Kari Folkenborg

Universitetsstyret vedtok 27. januar å søke Departementet om å fagregulere hovedfag.

Dette gjelder hovedfag i offentlig politikk og administrasjon, samfunnsvitenskap, studieretning for katteforskning, samfunnsplanlegging/lokalsamfunnsforskning og sosialpolitikk. Ordningen skal gjelde studieåret 1992/93.

Spørsmålet om karaktersperrere hovedfagsstudier er det i følge styret nå opp til instituttene å vurdere. Instituttene må legge fram

forslag til styret om hvilke faglige kriterier som skal legges til grunn.

Fag som var adgangregulert i studieåret 1991/92 vil fortsatt være lukket. Dette er fag som sivilingeniørstudiet, medisin grunnfag, gradstudier i medisin og psykologi, 1. og 2. avdeling jus, sykepleievitenskap, folkehelsevitenskap, fiskerikandidat, havbruks- og fiskehelsestudiet, hovedfag i sosialøkonomi og datafag, pedagogisk seminar, næringslivsrettsseminar, veiledningspedagogikk og arkeologi.

Åpne fag

Ut over dette vil Universitetet i Tromsø fremdeles kunne kalle seg

"det åpne universitet". Dette betyr likevel ikke at det er problemfritt på fag som ikke er foreslått adgangregulert. Begrenset kapasitet vil fremdeles være et problem. Dette gjelder særlig for fag ved IMR og IBG. Der er det stor søkning i forhold til antall laboratorieplaser. På enkelte kurs praktiseres det forhåndssøking eller det tas utgangspunkt i første fremmøte.

Ved Norges Fiskerihøgskole er en del kortere kurs i realfagsseminar som tidligere var adgangregulert nå åpne, opplyser konsulent Sean Thore Britten.

Ved ISL er det ikke vedtatt adgangregulering på hovedfagsnivå.

FOR SENT UTE

med Erasmus-søknader

Med unntak av for Institutt for språk og litteratur (ISL) gjør instituttene ved Universitetet foreløpig lite eller ingenting for å gjøre nytte av Erasmus-programmet. En rundspørring ved instituttene viser at man bare er helt i startfasen i arbeidet med å

knytte kontakter til utdanningsinstitusjoner i EF-land. Dette innebærer at studentene i Tromsø sannsynligvis ikke kan få full glede av Erasmus-midlene før tidligst i 1994/95. Unntaket er for språkstudenter i tysk og engelsk.

Av Øyvind Eggen

Også Free Movers-opplegget, Erasmus sitt tilbud til individuelle studenter som på egen hånd tar initiativ til utenlandsopphold, er dårlig utnyttet. Kun et fåtall studenter har meldt sin interesse.

Erasmus-programmet er i kortet en avtale mellom EF- og Efta-landene som gjennom et fond skal dekke ekstraavgiftene ved studentutveksling mellom EF- og Efta-land. I prinsippet skal både studentenes og utdanningsinstitusjonenes utgifter dekkes. Gjennom stortingsvedtak ble det åpnet for norsk deltakelse i fjor høst, men det er opp til hvert enkelt institutt å ta initiativ til utvekslingsavtaler med andre institutter. Avta-

lene må gjelde for et likt antall studenter fra hvert land, og må innbefatte et Efta-land og to EF-land.

Søknadsfristen for Erasmus-utvekslinger for studieåret 93/94 er 31. oktober, men dette er for kort frist for de fleste av instituttene.

ISL på banen

ISL har imidlertid allerede en søknad inne fra i fjor høst om Erasmus-støtte til en gjensidig utvekslingsavtale mellom UiTø, Universitetet i Freiburg (3 norske studenter) og University of East Anglia, Norwich (1 norsk student). Går denne gjennom, vil den gjelde allerede fra i høst.

- Det var en tidligere ansatt professor i Tromsø som nå underviser i Freiburg, som tok initiativ til denne

avtalen, sier administrasjonsleder ved ISL, Anne-Cathrine Andersen.

- Vi så mulighetene og var raskt ute med søknaden straks Erasmus-programmet ble åpnet for Efta-landene. ISL har ekstra muligheter på grunn av de kontaktene og avtalene vi allerede har med utenlandske universiteter. Vi har utvekslingsavtale i York, og i tillegg har universitetet kontakter i Kiel og Caen. Men disse kan ikke automatisk gå inn i Erasmus, sier hun, og kan ikke si ennå om disse avtalene kan tilpasses Erasmus.

- Vi har dessuten en rekognosering på gang med universitetet i Kassel, og det kan bli snakk om en søknad for året 93/94.

Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) har ingen konkrete planer om

utvekslingsavtaler gjennom Erasmus.

- Vi har gjort noe i noen grad, men ikke på langt nær så mye som vi gjerne skulle ønsket, sier instituttleder Helge O. Nilsen.

- Personlig synes jeg det er håreisende at HAM holdt på å si nei til Erasmus. Tromsø-studentene har alt å vinne på å knytte seg til utvekslingsprogrammer som Erasmus og Norplus. Jeg tror nok studentene har underutnyttet disse mulighetene.

Instituttleder Tore Vorren ved Institutt for biologi og geologi (IBG) kan heller ikke love noen Erasmus-avtaler med det første.

- Det er mye å hente i utvekslingsprogrammer, og vi har allerede hatt en del Norplus-studenter. Prinsipielt synes jeg norske studenter er alt for stedbundne. Det er godt å

komme seg ut og ta et semester ut i et annet land, sier han.

Lite universitet

Et problem for Tromsø er at universitetet er lite og har knappe ressurser. Dessuten er det et problem utvekslingsavtalene må være gjensidige. For hver Tromsø-student i landet må det komme en utenland student til Tromsø. Og naturligvis er det flere Tromsø-studenter som vil studere i for eksempel Frankrike eller Storbritannia, enn omvendt.

Og utvekslingsavtaler krever ressurser fra universitetet, selv om direkte ekstraavgiftene blir dekket.

Arbeidet krever ikke bare administrativ kapasitet, men også en innsats fra for eksempel veiledere i Samskipnaden.

Full krig om Hovedallmøtesak fra 1989

Et Hovedallmøtevedtak fra 1989 har vært gjenstand for kraftig diskusjon og behandling i såvel Studentråd (SR) som Studentutvalg (SU). Saken gjelder et vedtak om en sammenslåing av Universitetets lokale Studentutvalg med Norsk Studentunions lokalutvalg i Tromsø. Disse var tidligere delt i to, men siden høsten 1989 har de vært slått sammen til ett og samme utvalg.

Av Øyvind Eggen

Foto: Oddgeir Sagerup

Striden handler i stor grad om hvordan man skal tolke to HAM-vedtak fra 89/90: Sammenslåingen av SU og NSUs utvalg ble i utgangspunktet vedtatt av HAM som en forsøksordning sent i 1989. Ordningen ble imidlertid reglementsfestet våren 1990 uten at forsøksordningen dermed ble formelt opphevet. Studentrådet avviste forrige torsdag med hårfint flertall å vurdere ordningen påny.

Det var Øyvind Hanssen, medlem i reglementskomiteen og tidligere SU-medlem, som tok initiativ til å fremme saken. Han mener at sammenslåingen fremdeles må betraktes som en forsøksordning, og krevde den evaluert av et eget utvalg og tatt opp til ny behandling. SU var uenig og mente det hele var en ikke-sak. Det endte med at SU fikk medhold i Studentrådet, og Hanssens innstilling ble avvist.

Sakspapirene var omfattende: Hanssen leverte i utgangspunktet en

egen innstilling til SU, vedlagt grundig dokumentasjon, blant annet gjennom Utopia-utklipp fra den aktuelle perioden. Deretter laget SU en egen innstilling overfor SU, som ga uttrykk for at de regner seg for ferdig med spørsmålet om sammenslåing. Hanssen svarte med å levere en grundig kommentar til SUs innstilling, hvor han anklaget SU for å komme med usannheter.

- Saken tapt

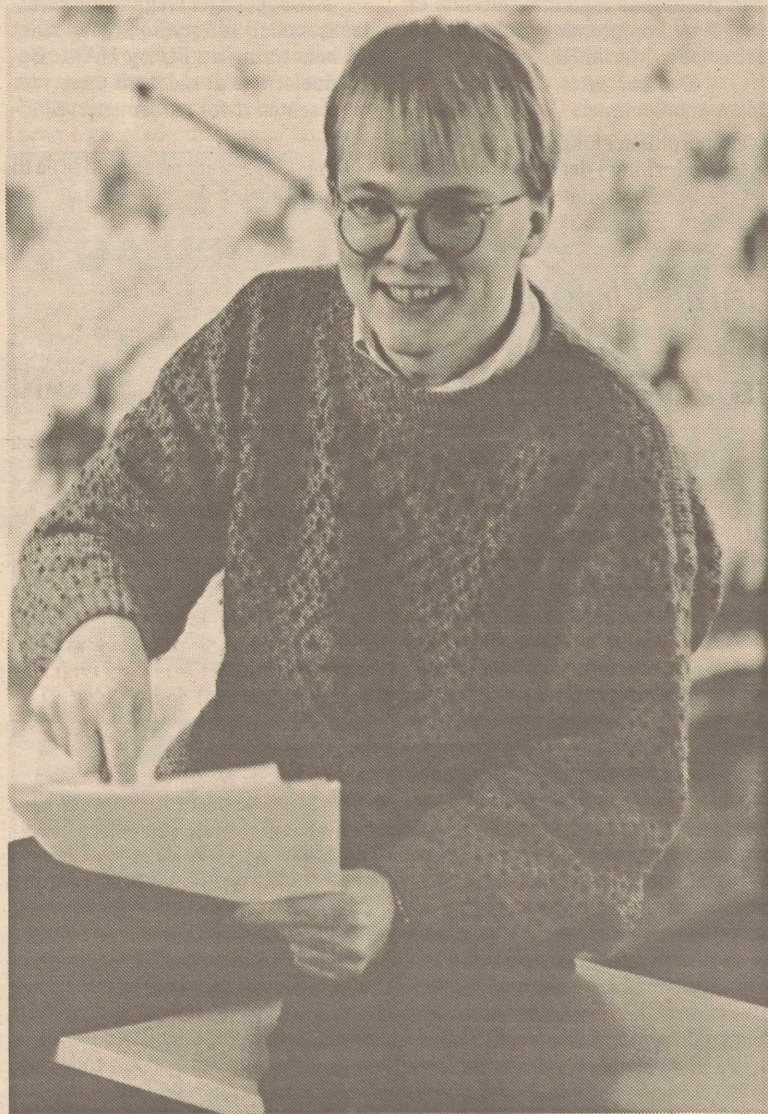
- Jeg betrakter saken som tapt i og med Studentrådets avvisning av min innstilling. I alle fall blir det veldig vanskelig å få gjennomslag for den nå, sier Øyvind Hanssen til Utopia.

- Medlemmene i Studentrådet hadde ikke forutsetninger for å kjenne bakgrunnen til saken, så det ble påstand mot påstand; SU-sekretær Are Holand mot meg. Men jeg synes Studentutvalget behandlet saken på en ufin måte. Jeg tok initiativet til å fremme saken, men SU leverte sin egen - og svært subjektive - innstilling. Dessuten fikk Studentutvalgets sekretær Are Holand innlede ved saksbehandlingen. Sekretæren har jo ikke engang et politisk verv.

- Selvfølgelig kunne jeg anket saken videre til Hovedallmøtet, men jeg føler ikke det er riktig. Prinsipielt bør HAM avgjøre et spørsmål som handler om tolkningen av et tidligere HAM-vedtak, men man kan ikke forlange at folk skal kunne sette seg inn i en så omfattende sak. Og i og med at de fleste ikke har forutsetninger for å kjenne bakgrunnen, vil det igjen bli påstand mot påstand, sier Hanssen.

- Ferdigbehandlet

- Som HAMs arbeidsutvalg regner vi spørsmålet om sammenslåing av SU og NSUs lokalutvalg for fer-

Øyvind Hanssen gikk til krig mot Studentutvalget og tapte.

digbehandlet i og med HAM-vedtaket fra 1990, sier SU-sekretær Are Holand, som også var sekretær i den aktuelle perioden.

- Såvidt jeg vet har ingen stilt spørsmål til dette før Øyvind Hanssen gjorde det, og jeg kan ikke se at det er stemning for å vurdere sammenslåingen ennå en gang.

VI HAR
TILBUDENE
USA
SUPER MINI PRISER

Gjelder til 31.5.92:

NEW YORK.....	4895
MINNEAPOLIS.....	5495
FLORIDA.....	5895
VESTKYSTEN.....	6595
HONULULU.....	7995

Prisene gjelder fra Tromsø
Utreise etter 1.6.92:

NEW YORK.....	6300
MINNEAPOLIS.....	6900
MIAMI/ORLANDO.....	7300
HOUSTON.....	8000
SEATTLE.....	8000
LOS ANGELES.....	7700
HONULULU.....	9400

For priser til andre byer i
USA bes du ta kontakt
med oss for tilbud

Espnes'
Reiseservice as

SAS

Tromsø, (083) 85025

Grenseløs kulturuke

Har du lyst å smake mat fra fem kontinenter på samme kveld? Har du noensinne hørt afrikansk og samisk folkemusikk i samme konsert, eller sett indisk dans? 25.-28. mars får du muligheten. Da arrangeres det nemlig internasjonale dager på universitetet.

Av Tore Vik og Snorre Sanner (foto)

Onsdag 25.mars starter Foreign Students Union for femte gang sin internasjonale kulturuke på hovedgården. Foruten håndverk og informasjonsstands topper uka seg med den internasjonale festen, en multikulturmonstring som inneholder musikk og folkedans, og servering av matretter fra mange land. Tidligere har lokale grupper optrådt side om side med internasjonalt kjente artister som Marit Boine Person. Blant artistene i år kan nevnes N Valkeapaa, Roots med band, Lynni Treekrem, Super Djembekan, Balkan Assembly, Bob Benoni og Indian Dancegroup fra Oslo.

- FSU er en interesseorganisasjon for utenlandske studenter ved høyere læresteder i Norge, opplyser

Styret i FSU inviterer til internasjonal feiring 25. - 28. mars

Ari Kristian Huczowski, president i FSU Tromsø.

- Hovedoppgaven vår er å gi informasjon samt å hjelpe medlemmer med sine hverdagslige og studiemessige problemer. Internasjonal uke er en bra måte å hjelpe utenlandske studenter til å integreres i det norske samfunnet, samt å bli kjent med nordmenn på en uformell

måte. Samtidig får de som deltar i internasjonal uke et mer fullstendig bilde av de fargerike kulturer representert i Norge i dag. Med fjorårets internasjonale uke nådde vi disse formålene ganske bra, og i år prøver vi å arrangere en enda bedre uke.

- Hvor mange studenter har FSU, og hvor kommer de fra?
- Vi har enda ikke fått statistikk-

ken for vårsemesteret 1992, men høsten 1991 var 274 utenlandske studenter registrert i Tromsø. Rundt halvparten kommer fra Norden og Vest-Europa, og nest største gruppe er Asia, fulgt like etter av Afrika. Det er også noen fra andre områder som Nord-Amerika.

- Det blir vel presentert mye forskjellig kultur under kulturuka?

- Ja, musikk og kunst er et internasjonalt språk som alle skjønner. Og når du blir kjent med andre kulturer og andre folk, så merker men ganske fort at folk er de samme over hele verden med sine interessante og fascinerende egne kulturer. FSU ønsker alle hjertelig velkommen, avslutter Ari.

Tregangersregel i Bergen

I Bergen: Tomas Sætre, Utopia

Bergen er i ferd med å følge Tromsøs eksempel. Fra høsten vil studenter på første og andre avdeling juss ikke kunne gå opp til eksamen mer enn tre ganger. Studentene frykter det vil føre til at de andre fakultetene også vil innføre tregangersregelen.

At juss skal få praktisere tregangersregelen ble vedtatt i Det akademiske kollegium (DAK), etter søknad fra fakultetet. Helge Olsen, en

av de tre studentrepresentantene som stemte mot forslaget, er skremt over at ingen i universitetets øverste organ ville diskutere de prinsipielle sidene av saken.

Han mener det juridiske fakultetet kom med en usannsynlig dårlig begrunnelse av søknaden.

- De sa at studentene bruker eksamen for å få tilbakemelding om hvordan de ligger an i faget. Om det er et problem er ikke tregangersregelen en løsning i det hele tatt. Studentene bør da absolutt ha andre måter å

få tilbakemeldinger på hvordan de ligger an i faget.

I tillegg til juss praktiserer medisins, odontologi og det matematisk-naturvitenskapelige fakultet tregangersregelen. Alle fakultetene i Bergen har fått dispensasjon til å bruke ordningen, men overfor Utopia sier ingen andre seg interessert i å bruke den.

- Det er foreløpig ikke noe problem at folk prøver seg på eksamen flere ganger, sier en ansvarlig på historisk-filosofisk.

Bergensstudenter kan tjene 30.000

I Bergen: Tomas Sætre, Utopia

Det medisinske fakultet i Bergen har lyst ut en prisoppgave til lærere og studenter i alle fagområder ved byens universitet. De har seks premier a 30.000 kroner til vinnerne.

- Medisin er et veldig isolert fagområde. Vi har lite tverrfaglig samarbeid med andre deler av universitetet, sier initiativtaker Gudbrand Fossan.

- Ideer til forandringer i legeyrket kommer ofte fra pasienter og folk som ikke har direkte tilknytning til studiet. derfor er vi interessert i at lærere og studenter ved andre fag også prøver seg på prisoppgavene.

Fakultetet ønsker fremtidsrettede ideer. Tittelen på prosjektet er "Legeutdanning år 2000", og man kan velge mellom tre forskjellige emner. Innleveringsfristen er første april, og Fossan er spent på hvordan responsen blir. Det er første gang man prøver et slikt prosjekt på Universitetet i Bergen.

De har seks premier å dele ut, men vil ikke premiere besvarelser som ikke er gode nok.

- Om ingen av dem holder mål kan det bli aktuelt å utlyse oppgaven nasjonalt, sier Fossan.

UiTø som anti-rasistisk sone

Studentrådet har vedtatt å be Universitetsstyret erklære universitetet som antirasistisk sone. Dersom styret vedtar dette, vil UiTø bli landets første universitet som erklæres antirasistisk.

Av Tore Vik og Øyvind Eggen

Initiativet kommer fra flere hold: Fra Norsk Studentunion sentralt, som har bedt universitetene vurdere dette spørsmålet, og fra studentene Tore Vik i Utopia og Målfrid Larsen i Studentutvalget. Saken behandles i Universitetsstyret 19. mars.

En antirasistisk sone vil ha liten formell, juridisk verdi, men vil først og fremst være en symbolsk markering. Et vedtak vil si at antirasistiske organisasjoner er uønsket ved universitetet, men universitetet har ikke formell myndighet til å avvise noen på dette grunnlaget. Signaleffekten kan imidlertid være sterk, både internt på universitetet og eksternt.

- Jeg synes det er flott at vi kan markere oss på en så sterk måte

mot rasisme, sier Målfrid Larsen.

-Jeg håper også dette vil skape debatt om rasisme blant akademikerne ved universitetet. Universitetet skal formidle et verdisyn som går på de grunnleggende menneskerettighetene. Selv om et vedtak rent juridisk vil ha liten betydning, vil rasistiske organisasjoner ha fått klar beskjed om at de er uønsket. Dessuten vil universitetet kunne hindre rasistisk virksomhet ved å la være å gi rasistiske organisasjoner støtte med for eksempel kontorplass. Dermed vil vedtaket også ha praktisk betydning.

Universitetsstyrets leder, rektor Ole D. Mjøs, stiller seg positivt til forslaget.

-Jeg kommer til å legge fram forslaget med varm støtte i Universitetsstyret den 19 mars, sier Mjøs i en kommentar til Utopia.

- Jeg synes at det er fint at universitetet i Tromsø går foran. Dette har stor symbolverdi.

Men det har også stor realverdi, og det stemmer godt overens med engasjementet til Universitetet i Tromsø med internasjonal kontakt og kamp for menneskerettigheter og demokrati. Derfor stiller jeg meg positiv til forslaget, sier Mjøs.

Ukebulletinen NEDLAGT

"Uniternt" og "Ukebulletinen", informasjonsavdelingens to blader, ble nedlagt i februar. I stedet skal det utgis en internavis i tabloidformat annenhver måned fra midten av mars. Denne vil være fire til åtte sider, og dekke det stoffet som de to nedlagte bladene dekket.

I tillegg er det planer om et forskningsblad som skal komme ut fire ganger i året.

NYTT TØKSF-STYRE

Tromsø Konservative Studenterforening (TØKSF) har avholdt årsmøte og valgt nytt arbeidsutvalg. Det nye AU har delt formannsverv: Johnny Dalmo er politisk formann, mens Ellen Isaksen er blitt organisatorisk formann. Resten av utvalget består av Steinar Jacobsen, Solveig Milkelsen, Hilde Moholt og Geir Inge Jenssen.

Magistad-utvalgets innstilling samt forslaget til endring av Universitetsloven er blant de sakene som vil bli tatt opp i den nye perioden.

Foreign Students Union presents
International days 25-27 mar. '92
Universitetet i Tromsø, Hovedgården

Roots with band
Niels Valkeapaa
Balkanensemblen
Bob Benoni
Super Djembe'kan
Lynni Irekrem
Indian dance group
Amadou Bamba

Movies & slides
Seminars
exhibitions
Internasjonal fest, exotic food & music

Billetter selges på Akademisk Avarter, Kilroy Travels & Hovedgården B 222

Med forbehold om endringer

- Feilslått velferdspolitik

Kaare Gärtner angrer idag på at han i Studentrådsmøte 19. februar støttet Studentutvalgets forslag om fortsatt boikott av studentrepresentasjon i samskipnadsstyret.

- Jeg mener dagens studentvelferdspolitik er feilslått, sier Gärtner.

Av June Pernille Knutsen
Foto: Oddgeir Sagerup

Hovedallmøtet valgte i november 1990 å trekke studentrepresentantene ut av styret for Studentsamskipnaden i Tromsø som en protest mot statens dårlige velferdspolitik.

- Vi har nå levd med denne aksjonen i godt over ett år uten at den på noen måte kan sies å ha vært vellykket, forteller Gärtner.

- La oss styre igjen!

Representasjon i samskipnadsstyret var behandlet på sist Studentrådsmøte. Diskusjonen dreide seg om man skulle avvente innstillingen fra det såkalte Magistadutvalget før man tok stilling til en fortsatt boikott eller ikke.

-Jeg mente på møtet at vi kunne avvente innstillingen fra Magistadutvalget før vi satt studentene inn i styret igjen. Men avgjørelsen min var tatt på grunnlag av fremstillingen Studentutvalget gjorde av Magistadutvalget. En fremstilling jeg i ettertid mener ikke stemmer helt med det som er realistisk å kunne forvente av dette utvalget, sier Kaare Gärtner.

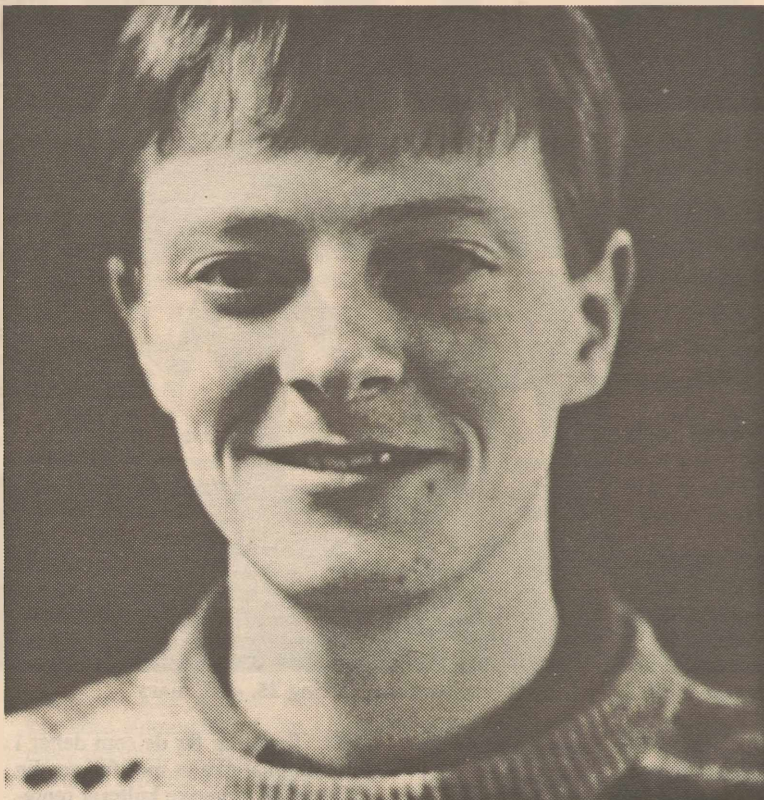
Betenkelig

Magistadutvalget har i sitt mandat å utrede om studiefinansieringen og studentvelferden - innenfor dagens økonomiske rammer.

- Det er betenkelig at Studentutvalget fremstiller dette utvalget som av så stor betydning for om vi skal ha studenter i styret eller ikke, sier Gärtner.

Han vet veldig lite om Magistadutvalget og lurer litt på om ikke det var flere i studerådet som også følte seg litt overkjørt. Han ville heller debattert om det er rett å fortsette utelukkelse av studentene fra vårt eget samskipnadsstyre.

- Jeg tror at ved å ha studentrepresentasjon i styret vil vi kunne ha mye større påvirkningskraft enn vi har med dagens ordning. Vi vil også kunne kontrollere og informere det som skjer i styret på en bedre måte enn det som er tilfelle idag, avslutter student Gärtner.

ANGRER: Kaare Gärtner mener dagens velferdspolitik er feilslått

15 studenter brukte halve Helsefondet

Nok en gang er det kommet et nytt forslag til reglement for Helsefondet. Helsefondsutvalget har blitt enige om å foreslå en ordning med 1500 kroner i egenandel i helseutgiftene (inkludert brillekjøp), men med et fratrukk av 25 prosent av tannlegeutgifter. Dette fordi tannlegeutgifter til noen få studenter trekker en uforholdsmessig stor del av Helsefondet: 15 studenter har brukt rundt 250.000 kroner, halvdel av fondets samlede utgifter!

Helsefondsutvalgets forslag kommer som innstilling til neste styremøte i Samskipnaden, hvor det med stor sannsynlighet vil bli vedtatt.

Alternative regler for utbetalinger over Helsefondet har vært diskutert helt siden det tidlig i fjor høst ble klart at man ville ende opp med enorme overskridelser av budsjettet. De samlede utbetalingene ble på over det dobbelte av budsjettet.

- Vi må finne alternative måter å avvike hele systemet på, mener studentrepresentant i Helsefondsutvalget, Målfrid Larsen.

- Jeg synes helsetjenesten burde gått inn under Universitetets ansvar. Dette kunne skjedd i form av en deling av helsetilbudet mellom ansatte og studenter. Universitetet bør se på hele studentenes livssituasjon under ett, og her spiller helsetjenesten en stor rolle.

Tannlegeutgiftene kan gjerne dekkes gjennom et fond, men det bør være en legetjeneste for studentene. Tromsø har landets dårligste legedekning blant bykommuner, mener hun.

- Aller helst bør helsetjenesten for studentene gå inn som et statlig ansvar, men det er nok langt i det blå.

STUDENTSAMFUNNET

ER DU KUN EN LESENDE STUDENT?

Nå har du sjansen til å få større utfordringer i din studenttilværelse. Bli med og skap et bedre miljø på universitetet;

BLI FUNKSJONÆR I STUDENTSAMFUNNET !!!

Funksjonærstillinger som nå er ledige:

- * Kulturcafé-medhjelper
 - * Arrangement-medhjelper
 - * Teknisk medhjelper
- (Det vil bli gitt grundig opplæring i bruk av alt teknisk utstyr.)

Funksjonærene vil få eksklusive goder. For eksempel adgang til lukkede arrangementer, med latter, glede og sang!

BLI STYREMEDLEM I SAMFUNNET !!!

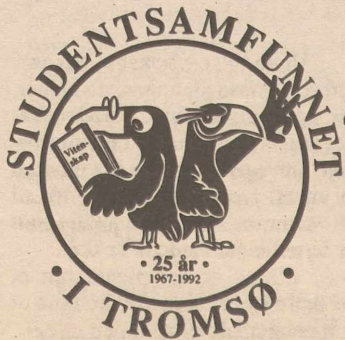
Vi søker etter fantasifulle studenter med vilje til å gjøre en innsats for Samfunnet. Disse vil få nyttige erfaring i blant annet administrasjon og møtevirksomhet.

**HUSK, ARBEIDSGIVERE VIL IKKE BARE HA
LESEHESTER. OGSÅ ANDRE EGENSKAPER
ENN DE AKADEMISKE VERDSETTES HØYT.**

Er du interessert, kontakt:

Studentsamfunnet i Tromsø
4. byggetrinn
UiTø
9000 Tromsø

eller ring oss (44916) og/eller
snakk med oss
på kontoret i Hovedgården mel-
lom 10-14 hver dag.

Stipend og Legat- håndboken 92

OVER 500 SIDER MED TETTPAKKET
INFORMASJON OM NÆRMERE 2.000
STIPEND OG LEGATER FOR UTDAN-
NING.

NORGES ENESTE OPPDATERTE
HÅNDBOK OM STUDIEFINANSIERING!
KR 148.- HOS BOKHANDLERNE

Dårlig oppmøte på demonstrasjon

Den 17 februar demonstrerte universitetsstudenter og elever ved den videregående skolen for økt stipend. Det ble arrangert lignende demonstrasjoner i flere andre byer i landet. Demonstrasjonen i Tromsø samlet omtrent 100 studenter, men bare et fåtall av disse kom fra universitetet. Studentene samlet seg først utenfor kulturhuset, hvor det ble ropt slagord og holdt appeller. Det ble krevd en gjenreisning av heltidsstudenten; med dagens studieordning er det flere studenter som ser seg nødt til å jobbe ved siden av studiene. Etter samlinga utenfor kulturhuset gikk studentene i samla flokk til fylkeshuset. Her ble det ropt slagord og kastet snøballer mot vinduene. Demonstrasjonens siste stopp var utenfor Lånekassen. En av de ansatte lovte å overlevere studentenes krav til ledelsen.

7000 PROTESTBREV

7000 protestbrev mot den dårlige studiefinansieringen ble levert statsråd Gudmund Hernes 15. februar. Protestbrevene kom fra Trondheim og forlangte en økning av kostnadsnormen (lån pluss stipend) på 1000 kroner og i tillegg en økning av stipendandelen med en tusenlapp.

MH-bygget åpnet

Flere hundre gjester fylte foajeen i Medisin- og Helsefagbygget under den offisielle åpningen tirsdag 25. februar. Det har vært i bruk i sin fulle kapasitet i flere måneder og har huset flere store arrangementer allerede, men offisielt åpnet ble det

først nå. Statsråd Gudmund Hernes sto for den offisielle åpningen av Universitetets nyeste, største og fineste bygg, og det ble flere festtaler og god mat til alle tilstedeværende. 500 årsverk er gått med til bygget, som er på 32.000 kvadratmeter.

Både de økonomiske rammer og tidsplanen er hoiåt. Men kapasiteten er allerede sprengt; det er allerede 1500 brukere, mens det ble bygget for 1300. I tillegg til Universitetets institutter IMB, IKM og ISM, er også Tromsø Helsefaghøgskole i bygget.

20 første siv.ing uteksaminert

Av Øyvind Eggen

Det første kullet av sivilingeniørstudiet ved UiTø er uteksaminert og fikk utdelt sine diplomer under en høytidelighet fredag 28. februar. 20 studenter, en fjerdedel av dem jenter, har fulgt siv.ing-studier i fysikk, informatikk/data, bioteknologi eller geologi siden oppstarten i 1987.

Og samtlige har noe å gå til - de fleste går direkte ut i jobb, mens noen få blir igjen på universitetet for å ta ped-sem eller næringslivsrettet seminar.

Sivilingeniørstudentene har vært pionerer ved UiTø, med de vanskelighetene det har medført. Men takket være enkeltpersoners initiativ og engasjement har det gått bra, ifølge studentenes representant Olaug Råd.

Studiet er svært sårbart slik strukturen er nå, nettopp fordi det er veldig avhengig av enkeltpersoner. Det må settes inn i et system for at det skal kunne fungere og være i stand til å ta imot flere stu-

denter, sier hun. Og hun mener det er initiativrike studenter og veiledere som har det meste av æren for at studiet har vært vellykket, ikke ledelsen.

- Strukturen er tung og for lite dynamisk slik den er i dag. Men takket være initiativ fra veiledere og studenter er vi i gang med å etablere god kontakt med næringslivet. Imidlertid er det behov for å knytte enda nærmere kontakt. Et problem, men samtidig en utfordring er det at det teknisk rettede næringslivet i Nord-Norge er svakt.

- Det at vi er et lite universitet har gitt en del fordeler. Vi har hatt svært god kontakt med forelesere og veiledere, og for eksempel innen data har vi det beste utstyr i landet, med god kapasitet. Svakheten er at det er for få personer innenfor hvert fagområde, sier Olaug Råd.

Det er 165 sivilingeniørstudenter i Tromsø i dag. Etterhvert er det meningen at tallet skal ligge på nærmere 250. Studentene har gått imot en økning i studenttallet, fordi de mener systemet er for sårbart til å ta imot flere.

Ny lov om opptak

Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet har foreslått å endre Universitetslovens paragrafer 42, 43 og 44 om studentopptak. Forslaget innebærer at departementet skal fastsette opptakskrav og vurdering av studiekompetanse for søkere uten ordinær videregående skole. Departementet skal også fastsette

opptakskravene for spesielle studier, noe instituttene hittil har bestemt selv. Dette gjelder for eksempel medisinstudiet.

Lovforslaget vil også innebære at det kan settes karakterspærre ved opptak til hovedfag. Dette er blitt praktisert ved de tre andre universitetene i lang tid, men det har vært tvil om det er hjemmel for dette ifølge dagens universitetslov.

Debatt om døden

Over 150 mennesker møtte opp i et fullsatt Aud.Max under Tromsø Kristelige Studentlags (Troks) debattmøte "Døden, hva så?" Representanter for Den norske Kirke (biskop Ola Steinholt), hinduisme, Bahai-samfun-

net, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige (mormonere), Hedningesamfunnet og islam møtte som pannedeltakere og innledere. Møtet varte i nærmere tre timer, med spørsmål og debatt etter de innledende foredragene. Det kom aldri til noen spesielt hissig debatt.

Nytt opplegg for historie grunnfag

Fra høsten 1992 blir det et helt nytt studieopplegg for grunnfag i historie. Universitetsstyret har godkjent et opplegg hvor det blant annet blir eksamen hvert semester, og flere obligatoriske skriveoppgaver for studentene.

Av Trine Monge

- Den største forandringen vil komme i eksamensordninga. I stedet for å ha en hjemmeeksamen i fordypningsemnet og en skriftlig åttitimers eksamen enten i verdens- eller norgeshistorie, vil det nå bli eksamen både i verdens- og i norgeshistorien. Fordelene ved dette er at eksamen nå blir kjørt parallelt med undervisningssemesteret, istedet for at studentene må vente et helt semester for å bli prøvd i pensum. Ved muntlig eksamen skal studentene kun bli hørt i fordypningsemnet og i teori & metode-pensumet, forteller Undervisningskonsulent Brita Solvang.

Det er flere årsaker til at det nå blir endringer i undervisningsopplegget for historie grunnfag. Et av målene er å legge undervisningsforholda bedre til rette for studentene slik at de klarer å gjennomføre studiene på normert tid. Et annet aspekt er

erfaringer med at studenter spekulerer i temaet til eksamen og dermed ikke leser hele pensum.

- Denne spekulasjonen har vært et problem, det merker vi jo til eksamen. Særlig gjelder det kandidater som forsøker å ta grunnfaget på ett semester. Den nye eksamensordninga vil gjøre slike spekulasjoner umulig, sier seksjonsleder Henry Minde til Utopia.

Grunnfaget en helhet

Den nye ordninga innebærer altså eksamen hvert semester, i verdenshistorie eller norgeshistorie alt etter hvilken del det undervises i. Eksamen vil bli på 8 timer, og markerer avslutningen på denne fagbolken. Neste semester blir det nok en åttitimers eksamen, hjemmeeksamen i fordypningsemnet og en muntlig eksamen.

Muntlig eksamen blir også forandret. Kandidaten blir ikke testet i verken verdens- eller norgeshistorien.

- Grunnfaget vil fortsatt utgjøre en helhet. Stryk i en av deleksamene innebærer at alle eksamenene må taes om igjen. Teori og metode-delen blir oppvurdert, i og med at den vil bli testet ved muntlig eksamen sammen med fordypningsemnet, forteller Solvang.

Personlig veileder

Hver student vil bli tildelt en personlig veileder. Det henger sammen

med større satsing på studentenes skrivetrening. I dag er det en obligatorisk oppgave på grunnfag, men med den nye ordningen blir det tre oppgaver. Alle tre må godkjennes av studentens veileder før man kan gå opp til eksamen.

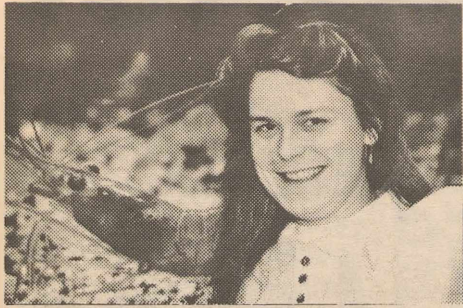
- Den nye ordningen vil kreve mer av studenten, men vi tror at skrivetreningen vil gi studenten større forståelse av faget. Ved å skrive og fordype seg gjør man stoffet til sitt eget, og dermed sitter det bedre, tror Undervisningskonsulent Brita Solvang.

Det er foreløpig ikke planer om å opprette nye stillinger ved historieseksjonen for å kunne gjennomføre den nye ordningen. I stedet skal fordypningsemnet reduseres. Undervisningen starter senere ved semesterstart og avsluttes tidligere. Det vil gi en del forelesere mindre å gjøre, og de vil bli satt inn som studentenes veiledere.

Den nye ordninga trer i kraft fra høsten 1992. Det første semesteret blir det nye og gamle opplegget samkjørt, for at studenter som har påbegynt sitt studium skal få gjennomført det med dagens opplegg.

- Dette er den første egentlige revisjon av historie grunnfag her i Tromsø siden starten i 1973. Vi er i full gang med å legge alt til rette, og tror vi vil kunne gi studentene et bedre tilbud, mener Henry Minde.

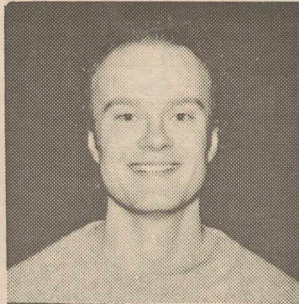
1. Hvordan opplever du det sosiale tilbudet på ditt fag?
2. Hva synes du om Studentsamfunnets arrangementer?
3. Har du deltatt ofte?
4. Hvis ikke, hvorfor?

Ingrid Hjelte
(Fiskerikandidat-
student, 3. året)

1. Vi har fest på IBG en gang i semesteret. Da pleier det å være stor stemning og mye folk.
2. Jeg har vært på Studenthuset et par ganger. Ellers ser jeg sjelden til noe oppslag om arrangementer.
3. Nei.
4. Jeg har ikke oversikt over hva som skjer.

Sten Rune
Roland
(Psykologi
grunnfag)

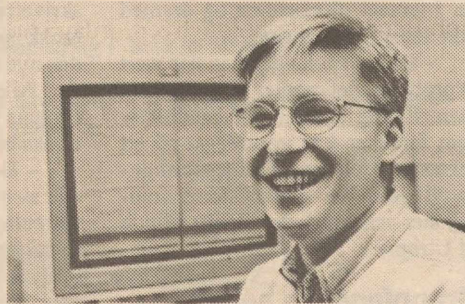
1. Det er få tilbud på psykologi, men det som settes opp er bra.
2. HÆ ...? Hvilket samfunn ...?
(Etter en kort forklaring fra intervjueren;)
3. Ja, jeg var på en jus-fest i høst.
4. De har gått meg hus forbi. I Domus-bygget, hvor vi nå holder til, er det utrolig dårlig opplyst om Samfunnets arrangementer. Men her på universitetet er det ikke stort bedre. For plakatene henger så tett at det er uråd å få med seg noe som helst.

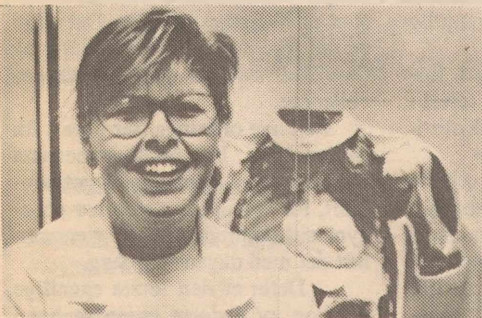
Bodil Folkestad
(Jus,
2. avdeling)

1. Jus-festene er et bra tiltak, men det blir ikke mer gøy enn du gjør det til selv.
2. Det er rett og slett for liten oppslutning om arrangementene til at det blir gøy.
3. Jeg er med i studentkoret. På endel av arrangementene har vi plikt til å møte opp å synge. Oktober-festen i høst var spesielt artig.

Tom Wilsgaard
(IMR, statistikk
hovedfag)

1. Jeg har ikke deltatt på noen av IMR-festene.
2. Jeg var med på en jus-fest, ellers kan jeg ikke uttale meg siden jeg ikke vet hva som har vært arrangert.
3. Nei, jeg deltar aldri.
4. Jeg spiller aktivt basketball. Denne aktiviteten opptar det meste av fritiden.

Torunn Kristin
Nestvold
(Medisin, 3. året)

1. Vi har omlag fem tradisjonelle arrangementer i året. Dette er bra tiltak.
2. De jeg har vært på har vært OK. Men i forhold til Studentersamfundets arrangementer i Trondheim er det ikke mye å skryte av.
3. Nei.
4. Ser jeg et oppslag om et arrangement som virker interessant, så tenker jeg ofte på å gå. Men det blir sjelden noe av.

Mot en

Oppmøtet til Studentsamfunnets arrangementer er minimalt. På tross av et godt og variert tilbud av arrangementer, trekker de fleste arrangementene færre enn hundre studenter.

Samfunnet kan i april se tilbake på 25 års historie med stor aktivitet og suksess. På 70-tallet ble arrangementene omtalt på førstesideplass i lokalavisen.

25 års aktivitet

Født 26 april 1967 på lærerhøgskolen. I 1972 ble Universitetet i Tromsø åpnet, og Studentsamfunnet ble dermed flyttet til Breivika. Der ble det første styrevalg avholdt, og for første gang ble styret besatt av bare studenter. Disse tilhørte forskjellige politiske fraksjoner, blant annet SV, AKP og uavhengige. Styret kalte seg Progressiv Enefront.

Disse utarbeidet et innholdsrikt program for våren-73, som ble gjennomført med stor suksess. Hver fredag ble temamøter avholdt i Maritim café ved hurtigrutekaia. Avisene omtalte ofte disse møtene, og ikke sjelden var de gjenstand for førsteside-oppslag i byens lokalaviser.

Samme sted var det studentkro hver lørdag, og alltid stappfullt. Samfunnets drift ble delvis finansiert av denne. Generelt på 70-tallet var det stor aktivitet blant studentene. Den gang var det et lite og sammenspleiset miljø på universitetet. Studentene var opptatt av kontroversielle saker, som for eksempel Kinas utenrikspolitikk, og nettopp slike ble debattert på Kroa.

Fra 1972 ble skippergata 44 drevet privat under navnet "Pizzahuset". I 1983 tok Studentsamfunnet over stedet og kalte det "Studenthuset", eller "Huset" på folkemunne. I begynnelsen ble det hovedsakelig satset på konserter. Etter hvert opp-

stod økonomiske problemer og Huset gikk konkurs våren 1986. I 1987 ble det kjøpt opp av Studentsamfunnet, og det er i dag utleide til driftsselskapet Studenthuset A/S.

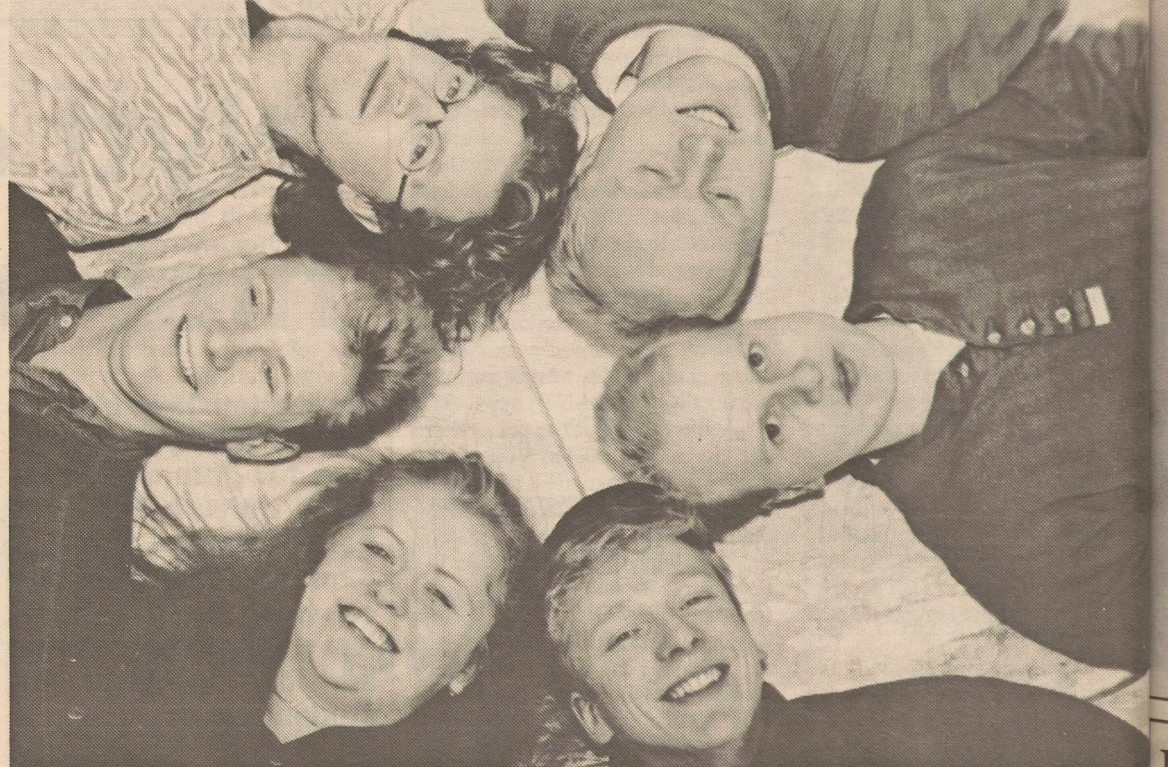
Studentsamfunnet i dag

I dag består styret av seks personer. Disse arrangerer fester, andre kulturkvelder og politiske møter/temamøter. Undergruppene består blant annet av Ompaniet og Studentkoret som ofte stiller opp og underholder. Ellers finnes det en teatergruppe, Hovedgården, rett overfor TSI-konkretoret, i samme etasje som Akademisk Kvarter.

- Slåss mot uvitenhet

Styret i Studentsamfunnet består av seks aktive sjeler som legger ned mye tid i sitt arbeid. Men til tross for all innsatsvilje og optimisme får arrangementene generelt en

dårlig oppslutning. Tidligere, spesielt på 70-tallet, spilte Samfunnet en meget aktiv rolle i universitetsmiljøet. I dag er det stor uvitenhet om denne institusjonen.

Styret i Studentsamfunnet, fra bunnen og med klokka: Jon Erik Eriksen (geologi/data), Wivian Sørensen (biologi), Leif Einar Claus (engelsk), Steinar Andresen (fysikk/filosofi), Erik Wulff (matematikk/data) og Steinar Ronald Kristiansen (fysikk).

- Mange vet ikke hva vi driver med lenger, uttaler et lettere oppgitt styremedlem Leif Einar Claus. Han mener at ved et så lite universitet som vårt, bør Samfunnet ha stor betydning for den enkelte student.

- Vi skal være paraplyorganisasjonen for alle studentsosiale foreningene, fortsetter Claus. Studentersamfundet i Trondheim er det store forbildet. Der har organisasjonen mange frivillige "ansatte", og det er jevnt over meget bra oppslutning om arrangementene.

- Målet med et studentsamfunn må være å kunne presentere et så variert program at alle studentene kan finne noe som passer for dem. Det er flere grunner til at Samfunnets arrangementer har så dårlig oppslutning. Vi må ta en del av skylden

selv. For det første er alle styremedlemmene studenter som daglig sliter med fagene sine. Det tar tid å sette i gang sosiale tiltak, og ingen av oss i styret er interessert i at det skal gå utover studiene. Hadde vi jobbet i full stilling med Samfunnet ville det nok blitt mer fart på sakene.

Claus påpeker i denne forbindelse at Samfunnet hadde satt stor pris på få en sekretær i en deltidsstilling. Denne kunne ha tatt seg av praktiske oppgaver slik som forespørsler per telefon, brevskrivning og annet. Slik det nå fungerer må styremedlemmene gjøre omtrent alt selv.

- For det andre må vi ta kritikk for at vi jobber for lite med PR. Men nå etter nyttår har en person utenfor styret begynt å jobbe spesielt med det.

Men styret har etter Claus' mening ikke hele skylden for den dårlige oppslutningen. - For nesten uansett hvor mye arbeid styret legger ned i forberedelser av arrangementer viser gjerne studentene liten interesse. En typisk holdning er at ingen tenker på å gå på et arrangement før de er sikret på at noen de kjenner også vil dra. Men til tross for mye motgang tror Claus utviklingen vil snu. Det vil bli satt opp en forslagskasse i UB-kantina. Der kan man legge forslag til fester og debattmøter. - Det hadde vært kjempesjakk om folk som kunne tenkt seg å ta en kveldsvakt på kulturcaféen eller bli med i teknikergruppen, og blant annet snurre film i Aud. Max, tar kontakt med oss, avslutter Leif Einar.

lyssere framtid?

ene, men i dag er Samfunnet nesten ukjent til og med blant mange studenter. I disse artiklene ser vi på årsakene til dette, virksomheten i dag og fremtidsutsiktene.

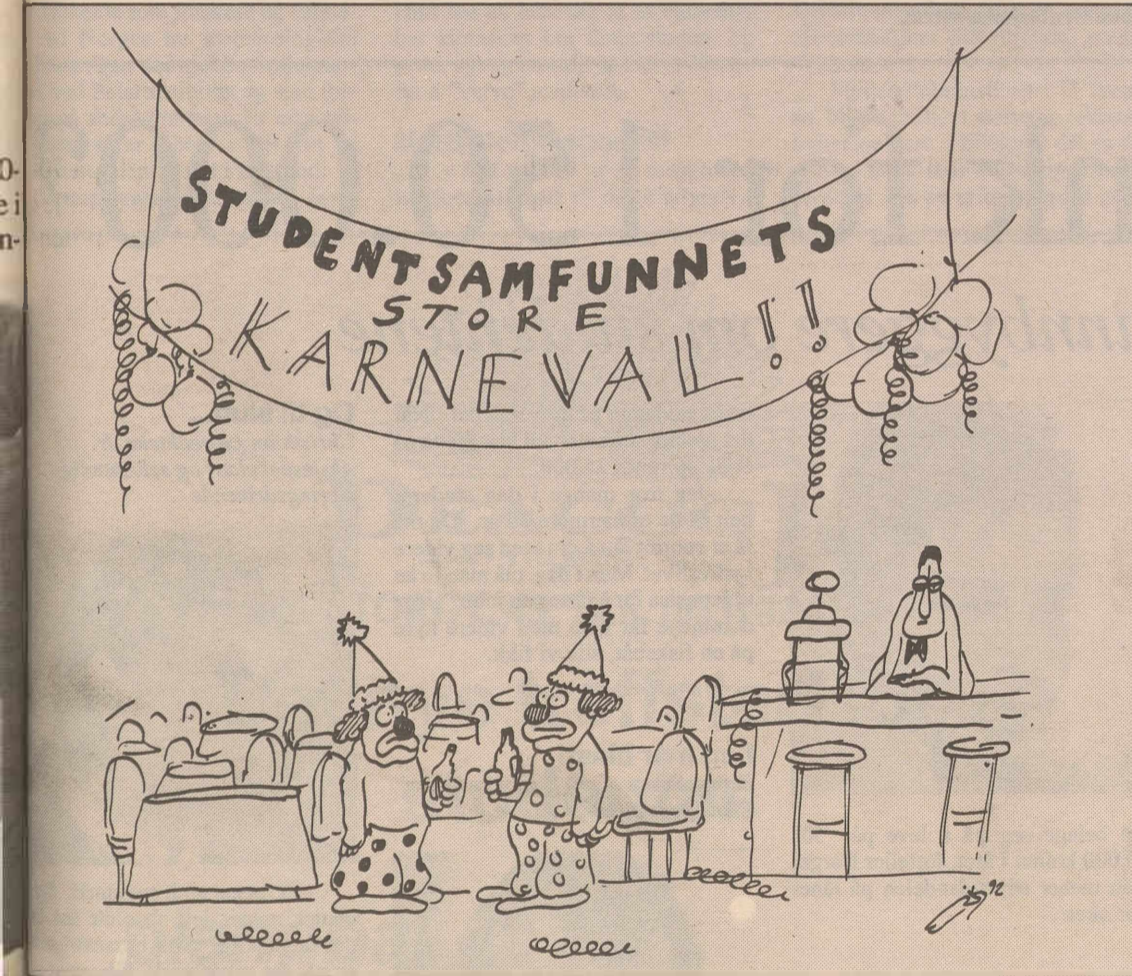
Tekst og foto: Anna Katarina Grova og Snorre Sanner
Tegning: Erik Ødegaard

Fredagscafé i Aud.Max

Studentsamfunnet har planlagt flere større arrangementer i vår. En stor nyhet er at Samfunnet annentorsdag fremover vil vise film/musikkvideoer i Aud.Max. i Hovedgården. Etter disse visningene vil det bli anledning til å ha hyggelige samvær i studentenes Fredagscafé. Styret har fått satt opp et bra musikkprogram. Det vil bli anledning til dans til variert musikk. Studentkoretets dirigent, Geir Ove Ludvigsen, har sagt seg villig til å spille opp til kretsens minst to av kveldene. Samfunnet har i vinter pusset opp kafeet og satt opp en liten scene. Der kan den/de som måtte ønske det

fremføre et dikt, en sketsj, en sang eller lignende. Kulturcaféen vil være åpen første gang 20. mars. 18. mars skal Samfunnet ha generalforsamling i Aud.Max og alle medlemmer oppfordres til å benytte seg av sin stemme. 26. mars vil Steinar Lem fra "Framtiden i våre hender" holde foredrag, og 9. april vil Samfunnet, i samarbeid med TROKS, avholde et temamøte. Emne vil bli avgjort senere. Vårens største arrangement er Samfunnets 25-års jubileum. Dette vil bli feiret med brask og bram i tre dager til ende; Program kommer senere.

Samfunnets arrangementer fra høsten 1991 og til i dag:

- Åpningsfesten i Hovedgården stort oppmøte
- På studenthuset:
 - Arild Nyquist fullt
 - Oktoberfest 250-300 stk.
 - Debattmøte 15 stk
 - (Samarbeid med TROKS; Tromsø Kristelige Studentlag)
 - Britt Eva Løkkemo 20-30 stk.
 - Kusikuy 30-40 stk.
 - (Folkemusikk fra Sør-Amerika)
 - Grappa 17-20 stk.
 - Solfest bra oppmøte
 - Det Store Ballet 100 stk.
- Bob Benoni underholdte hver lørdag i høst med afrikansk popmusikk.

En students syn på saken

Kommentar: Snorre Sanner

For to år siden flyttet jeg fra Trondheim til Tromsø. Jeg var bortskjemt når det gjaldt sosiale studentarrangementer. Hjembyen huser nemlig det gamle og ærverdige Studentersamfundet (det store runde røde hus). Der avholdes hver fredag "Festmøte" hvor det enkelte ganger er over 1000 personer samlet. Folk prater, danser og hygger seg til langt på natt. Lørdagsmøtene er også blitt veldig populære de siste årene. På disse diskuteres ulike tema.

I Tromsø har jeg vært medlem av studentkoret og underholdt på en rekke av Samfunnets arrangementer. De har generelt sett vært bra lagt opp, etter min mening. Men dårlig oppslutning om mange av

arrangementene har ført til en heller moderat stemning.

Da vi spurte studenter om hvorfor de ikke møtte opp på enkelte arrangement, fikk vi ofte til svar at de trodde at det ville komme lite folk. Derfor dro de ikke selv. Men av samtalen framgikk det klart at de kunne tenkt seg å gå hvis de hadde visst at det kom mye folk (og at det dermed ville bli bra stemning). Dette viser at det absolutt er et behov for arrangementer av den type Samfunnet tilbyr; ikke bare de av den mer festlige art, men også debattmøter.

I løpet av de siste årene har mange store forandringer funnet sted i Europa og i verden forøvrig. Vi som bor i Norge har i liten grad følt dette på kroppen. Men standpunkter vår regjering (evt. Stortinget) tar til utenrikspolitiske spørsmål kan få store

konsekvenser for Norge på lang sikt. Som et aktuelt eksempel vil jeg nevne eventuell tilslutning til EØS-avtalen. Jeg mener det er viktig å holde debattmøter om slike spørsmål. Erfaringer fra Studentersamfundet i Trondheim viser at studenter virkelig er interessert i å delta i debatter bare temaene er interessante for mange. I forslagskassa som vil bli satt opp i UB-kantina kan enhver legge sitt ønske om tema.

Samfunnet har gjort en mindre bra jobb når det gjelder markedsføring av sine arrangementer. Men det kan bli bedre. Kulturcaféen vil gi en ypperlig mulighet til å treffe folk som går på andre studier. Jeg vil så sterkt jeg kan oppfordre folk til å slutte opp om dette og andre av Samfunnets tilbud. Hvis folk har en positiv innstilling og stiller opp med godt humør, da blir det gøy!

Centrum * Libris

BOKHANDELEN I SJØGATA

Vår 2. etasje: -Godt utvalg i fagbøker/ skolemateriell.

Vi bestiller prompte det du trenger.

Vår 1. etasje: -Generell litteratur, engelske paperback's, natur, hobby, barn, mat, etc.

Tips oss om pensumbøkene dere trenger.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø
Tlf.: (083) 83540

Ny toppmoderne info-sentral

Et nytt dokumentasjonssenter installeres i disse dager på Universitetsbiblioteket. Sentralen vil gi samtlige fagområder et unikt informasjonspekter. Den vil være tilgjengelig for studenter, fagreferenter og forskere ved alle fag innenfor universitetet.

Av Sissel Wessel Hansen og
Anders Røeggen
Foto: Oddgeir Sagerup

Mange har savnet et slikt informasjonstilbud, og overbibliotekar Helge Salvesen er stolt over nyan-skaffelsen.

Topp-kompetansen vil fortrinnsvis bli lagt til universitetets egne studenter og forskere, men Salvesen håper imidlertid også at landsdelens høyskoler og næringsliv vil benytte seg av sentralen.

- Det har spesielt vist seg at informasjonssentralen er svært viktig ressurs for realistene ved universitetet. På dette fagområdet skjer det hele tiden noe nytt. Ny informasjon er viktig for å holde seg ajour med utviklingen innen medisin, fysikk og kjemi. Den nye sentralen vil gjøre arbeidssituasjonen svært mye enklere for disse gruppene, mener han.

- Ofte står realfagstudentene og banker på døra klokka åtte om morgenen for å få den informasjonen de trenger.

Kompetanse fra NTH

Det nye senteret har topp teknologisk utstyr, det absolutt nyeste

innen det verdensomspennende informasjonsmediet.

Brukerne vil over en lengere periode være avhengig av kvalifisert hjelp ved bruk av sentralen. Kompetent personell hentes i første omgang fra NTH i Trondheim. For en mest effektiv bruk av sentralen vil en spesialist på området bli ansatt umiddelbart. Fagreferentene ved de forskjellige institutt vil først få kompetanse. Med tiden håper man at fagpersonell og studenter selv kan være i stand til å bruke informasjonssenteret.

Dyrt senter

Det koster å få fram informasjon på skjermen og finansiering av slike enheter vil aldri være problemfritt.

- Vi vil nok stå overfor et problem når det gjelder finansieringen av dokumentasjon-/informasjonssenteret. Vi vil være avhengig av statlige bevilgninger for å kunne opprettholde tilbudet, konstaterer Salvesen.

Hovedfagsstudenter vil nok på sikt trenge støtte til finansiering, ved bruk av sentralen. Det er ønskelig at instituttet kan hjelpe til med dette. Helge Salvesen mener at universitetssamfunnet som helhet må samlet vurdere hvordan dette skal finansieres.

Overbibliotekar Helge Salvesen kan tilby studenter og forskere tilgang til en topp moderne dokumentasjonssentral.

- Driver dank for 150.000?

Noen av byens innbyggere om studentene

På byen: Ingveig H. Wahl og
Snorre Sanner (foto)

Driver dank

Egil Hansen
Pensjonert telegrafarbeider

Studenter? - De driver vel dank de antar jeg, sier pensjonist Egil Hansen og smiler.

-Neida, jeg mente det ikke så hardt. Jeg har barnebarn som studerer. De tar datafag, men det sier egentlig meg lite.

Hansen tror ikke det finnes så mange evige studenter. Han fastholder nemlig at studenter er fine ungdommer. Men noen spesiell medlidhet for mange studenters pengeproblemer, har han ikke.

-Jeg har inntrykk av at mange studenter jobber ved siden av studiene. Dette tror jeg er fordi studenter i dag har større krav enn tidligere. De gangene jeg ser studenter i byen, står de enten i kø foran Ølhallen eller Peppermøllen.

150.000 i lån

Jan Bergthan Johansen
Uførepensjonert

Jan Bergthan Johansen tror det befinner seg ca. 500 studenter på universitetet. Når det gjelder studielån vil han gjette på at vi får rundt 150.000 i året.

-I dagens samfunn bør man ha såpass å rutte med, mener han.

Johansen vil også advare studenter mot alkohol og stoff.

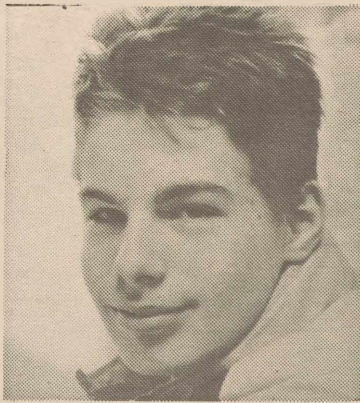
-Jeg tror det er mange studenter som bruker hasj. Det må jo føre til at konsentrasjonen svekkes betraktelig. Men studenter er vel forskjellige som alle oss andre, legger han til.

500 studenter

Børge Myrland
Ungdomsskoleelev

Skoleelev Børge Myrland vil gjette på at det fins mellom fire og fem hundre studenter på universitetet i Tromsø. Han sier han vet lite om hvilke fag man kan ta. Selv har han likevel tenkt litt på å ta tysk når den tid kommer.

- Men det koster å ta utdanning. Jeg tror jeg har hørt et sted at man

må belage seg på å leve på 50-60.000 kroner i året, forteller Børge. Han mener stipendandelen på lånet bør økes.

Oppfører seg bra

Kåre Kristoffersen
Blikkenslager

- Inntrykket mitt av studenter? Nei, de oppfører seg vel bra de. Jeg har selv to sønner som studerer, forteller Kåre Kristoffersen. Han vil tippe på at det finnes mellom tre og fire

tusen studenter på universitetet. Når det gjelder studielån vil han gjette på et beløp rundt 25.000.

-Jeg tror mange i dag studerer helt til de er nærmere 30 år. De må få et enormt lån å dra med seg videre i yrkeslivet. Men i dag må man jo ha utdanning for å få seg en jobb. Ungdommene får ikke uten videre hyre på en fiskebåt, slik vi fikk.

Lag mer blest!

Erling Strøm
Eiendomsmegler

Eiendomsmegler Erling Strøm har et godt inntrykk av studentene i Tromsø, men han synes godt de kunne laget litt mer blest rundt seg.

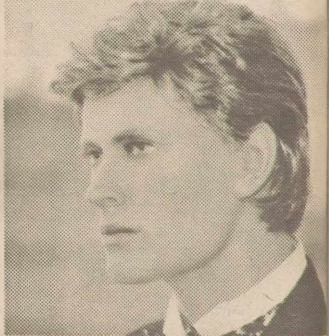
- UKA er et veldig positivt innslag i bybildet. Slike festlige aktiviteter kunne det gjerne vært flere av, synes Strøm.

Han mener også å ha hørt at studenter har det labert økonomisk.

- Jeg jobbet tidligere i en bankfilial i Brevika. Vi hadde ofte besøk av studenter som ba om å få private lån.

Og til slutt...

Christian Løwenhielm Jr.
Aksjespekulant og selvstendig næringsdrivende

- Et meget godt spørsmål. Studenter mener jeg absolutt må bli det fabelaktig. Slik børsmarkedet er på det nåværende tidspunkt er det middelmådig lett å skaffe penger også, og det er vel det de vil ha?

Jeg hadde det i alle fall fa-aktig som student. Jeg bare solgte Porschen ved endt studietid, og talte ned hele studielånet med de Overskuddet saltet jeg ned i et kort mandittelskap. Nei, vet De hva Ressurssterke norske ungdommer (de med foreldre i bankboks) har alle muligheter hvis de viser "goodwill".

-Tror du det finnes mange evighetsstudenter i Tromsø?

-Hvad behager! Evighetsstudenter? Det høres jo ut som et kjempeide. Helt fabelaktig! At jeg ikke har tenkt på det før. Eller.....misforstår jeg kanskje? De definerer vel ikke evighetsstudenter som teologistudenter?

Nei vet De hva Dette vil jeg ikke kommentere nærmere. Tak for meg. Nu må jeg dessverre på møte.

YRKE: Værvarsler?

Bor det en Vidar Theisen eller Kristen Gislefoss i deg? Er været ditt favoritt-samtaleemne? Da er kanskje meteorologiyrket noe for deg. Fagsjef Kari Wilhelmsen ved Værvarslinga i Nord-Norge ønsker å gjøre studentene oppmerksomme på de mulighetene som ligger i meteorologi som studium og som arbeidsfelt.

- Det er ikke anledning til å ta Meteorologi hovedfag i Tromsø i dag. Lite tyder på at et slikt studium vil bli opprettet i framtida heller, så man må regne med å dra til Bergen eller Oslo. Men mulighetene for å få en jobb her i Tromsø etter endt utdanning er store, forteller Wilhelmsen.

Av Trine Monge. Foto: Knut Morten Haugneland / NRK

Det har vært et problem at utdannede meteorologer ikke ønsker å flytte til Tromsø. Wilhelmsen har en ide om at studenter som er fra Tromsø, eller Nord-Norge generelt, og som har sørover for å ta hovedfag, lettere vil komme tilbake til landsdelen etter endt eksamen. Derfor denne appell til Tromsøstudentene.

Ledige jobber

Meteorologiyrket er ikke så endelig som mange kanskje tror. Foruten å arbeide som forskere og varsler ved Norges tre meteorologiske institusjoner, kan man jobbe i oljebransjen, ved Polarinstituttet og som forsker på andre områder. Er man reiselysten, så er jobber i utlandet en mulighet - blant annet i England. Denne bransjen er en av de få

som har underskudd på kvalifisert arbeidskraft for tiden, men de som er ferdigutdannede ønsker som regel ikke å dra til Tromsø. Fagsjef Kari Wilhelmsen ved Værvarslinga for Nord-Norge, ønsker derfor å gjøre Tromsøstudentene oppmerksomme på de mulighetene som ligger i et meteorologistudium og dermed kanskje få noen til å tenke aktivt på et hovedfag.

- Det er jo slik at studentene som regel blir det de studerer til, men når arbeidsmulighetene er små i noen yrker mens vi kan skilte med jobber nok, ja da burde jo flere satse på meteorologi, håper Wilhelmsen. Hun vet av erfaring at få studenter har kunnskap om dette studiet, og setter i gang en aldri så liten offensiv for å "verve" studenter.

Nord-Norge spesielt

- Det er trist at så mange har motforestillinger til det å arbeide i

Fagsjefen ved værvarslinga i Nord-Norge oppfordrer tromsø-studenter til å velge meteorologi.

Tromsø. Været her oppe er helt spesielt, og finnes ingen andre steder. Utviklingsmulighetene er gode og arbeidsmiljøet utfordrende, mener Wilhelmsen.

Flyttes Polarinstituttet til Tromsø, blir fagmiljøet større og jobbmulighetene flere. I tillegg er det en del upløydd mark rent forskningsmessig, så det er nok av utfordringer å gripe

fatt i. En meteorolog i Tromsø må ha en del lokalkunnskap, så en rundreise i landsdelen hører til opplæringen. Det er viktig å vite fjellas beliggenhet, skogskledd terreng og andre deler ved den nordnorske naturen. Alt dette har innvirkning på det været man eventuelt skal varsle.

- En ferdig utdannet meteorolog må ha ett års opplæring med lønn,

for å bli kjent med arbeidsrutiner, bruk av datamaskiner og å bli kjent med landsdelen. Vi kan også tilby sommerjobb for de som er under utdanning. Tromsø er et fint sted å starte sin yrkeskarriere. Etter noen år er mulighetene for arbeid andre steder store, avslutter Kari Wilhelmsen.

PEACOCK
- TROMSØ - K
STORGT. 45, TLF. (083) 82 512.

Det nye treffsted for studenter.

- pianobar
- dagens aviser
- småretter

Åpningstider:

ukedager	15-02
fredag	12-04
lørdag	15-04

METEOROLOGI-FORKJEMPEREN

Av Trine Monge

Professor Kristian Dysthe ved IMR har i 14 år arbeidet for å få om ikke hele, så iallefall deler av meteorologistudiet til Tromsø. Han har ikke nådd målet i løpet av alle disse årene, men selv små fremskritt har inspirert ham til videre innsats. Dysthe ser få muligheter til opprettelse av meteorologi hovedfag i Tromsø, men han ønsker et bredere utvalg grunnfag. Det vil gi studentene en større valgfrihet, og en litt mer tradisjonell veg mot meteorologi hovedfag.

- Det er tendenser ute i verden at grunnutdanningen blir mer solid og variert. Jeg tror absolutt at det har noe for seg her i Tromsø også, mener Dysthe.

Dysthe ønsker seg flere grunnfag med tilknytning til meteorologi. Fiskerihøgskolen har fått en stilling i oseanografi, og det er en begynnelse. Men i Dysthes øyne er det fortsatt en del hull å tette i fagoppbygningen ved Universitetet. I hovedsak er det snakk om geograf, geologi, oseanografi og meteorologi.

Mellom to stoler

- Det som har skjedd, er at faga som har med meteorologi å gjøre har falt mellom to stoler. Siden hovedfaget baserer seg på et grunnlag i matematikk og fysikk, har universitetsledelsen tatt det for gitt at et initiativ til å opprette et meteorologistudium måtte komme fra ledelsen ved Institutt for matematiske realfag (IMR). Men for dem er disse faga like fjernt som for eksempel sosiologi eller fiskerifag. Ledelsen ved IMR har ikke hatt

noe ønske om å sette eventuelt nye stillinger ved eget fakultet opp mot mulige meteorologistillinger, mener han.

De som har interesse av stillinger innen faget meteorologi er Institutt for biologi og geologi, Norges Fiskerihøgskole, Institutt for museumsvitenskap og eksterne institusjoner som værvarslinga for Nord-Norge og Terlemetristasjonene. Meteorologi har dermed ingen klar institutt-tilknytning, og som følge av det heller ikke noen forkjempere, foruten Kristian Dysthe.

Noen resultat

- Det har blitt opprettet en professor 2-stilling i oseanografi ved Fiskerihøgskolen. Det er en spedit begynnelse mot en mer tilfredsstillende fagkrets ved Universitetet. Hva som er realistisk nå, eller iallefall ønskelig, er tre nye stillinger i hele fagkretsen meteorologi. På grunnfagsnivå først og fremst. Her har vi mye av infrastrukturen allerede, og ville få stor uttelling selv med liten innsats, mener Dysthe.

Et annet satsingsområde er å rette oppmerksomheten utad. Slik situasjonen er nå, eksisterer det ingen kontakt mellom meteorologene ved Værvarslinga i Nord-Norge og Universitetet. Det har blitt brukt som et argument mot flytting av Polarinstituttet til Tromsø. Det sitter velutdannede folk på hvert sitt kontor, men de har ikke kontakt med hverandre på tvers av fagkretsen.

- Det er håreisende at det ikke er opprettet en formell kontakt mellom Værvarslinga og Universitetet. En utveksling av kompetanse mellom de to institusjonene vil være berikende, avslutter Dysthe.

Homofile, men ikke homogene

De utgjør ti prosent av Norges befolkning. En stor minoritetsgruppe. Med Det Norske Forbund av 48 (DNF 48) og Arbeidsutvalget for homofil frigjøring (AHF) som sine interesseorganisasjoner.

Av Bodil Johanson

I Nord-Norge finnes bare DNF 48. Vi er på deres kontor i Tromsø. Sammen med Arvid Nilsen og Torhild Strømsnes, som jobber på frivillig basis for å spre informasjon om homofili.

Med to timer kontortid i uken, blir det knapt med tid til å ta imot strømmen av telefoner og folk som stikker innom. - Vi har ikke kapasitet til utvidet åpningstid, beklager Arvid. Og forteller at en god del studenter tar kontakt. Det finnes nemlig ingen undergruppe for homofile på Universitetet.

DNF 48 har som mål å oppløse seg selv. En dag håper de det ikke lenger skal være behov for dem.

- Men det blir ikke i denne uka, humrer Arvid.

Forbundets nøkkelord er informasjon. De drar rundt på ungdomsskoler og videregående skoler og forteller om homofili. Mange setter likhetstrekk mellom homofili og seks.

- Vi fokuserer på følelsene rundt seksualitet, på det å takle eller ikke takle sin egen legning, sier Arvid.

Homofile rettigheter

- I Norge jobber vi med å få en partnerskapslov, tilsvarende den de fikk i Danmark i 1989, forklarer Tor-

hild. Helt kort går denne loven ut på at homofile samboerpar blir likestilt heterofile parforhold.

- Idag blir vi ikke det, understreker Torhild.

- Verken når det gjelder flyrabatter eller arveavgiften.

Begge to er enige om at denne loven forandret det danske samfunnet. En lov gjorde det lettere å akseptere at homofile lever sammen.

Sikrere sex mellom menn

For tiden er Arvid spesielt opptatt av at antall hiv-smittede økte ganske kraftig i begynnelsen av 92.

- Vi må prøve og rette informasjonen innover i vårt eget miljø. Den siste tiden har vi mest vært ute på gata eller på kafeer og delt ut brosjyrer og kondomer. Det er på tide å drive forebyggende arbeid i egne rekker. Her er åpenhet viktig, påpeker han, - og at man ikke bare har seks, men også snakker om det.

Grunnen til at flere blir hiv-smittet, vet ingen av dem. Men utelukker ikke at nye folk har kommet til, og at det er mye sløvhet og uvitenhet blant folk.

Torhild forklarer hvorfor de bare snakker om aids blant homser.

- Det smitter ikke med lesbisk seks.

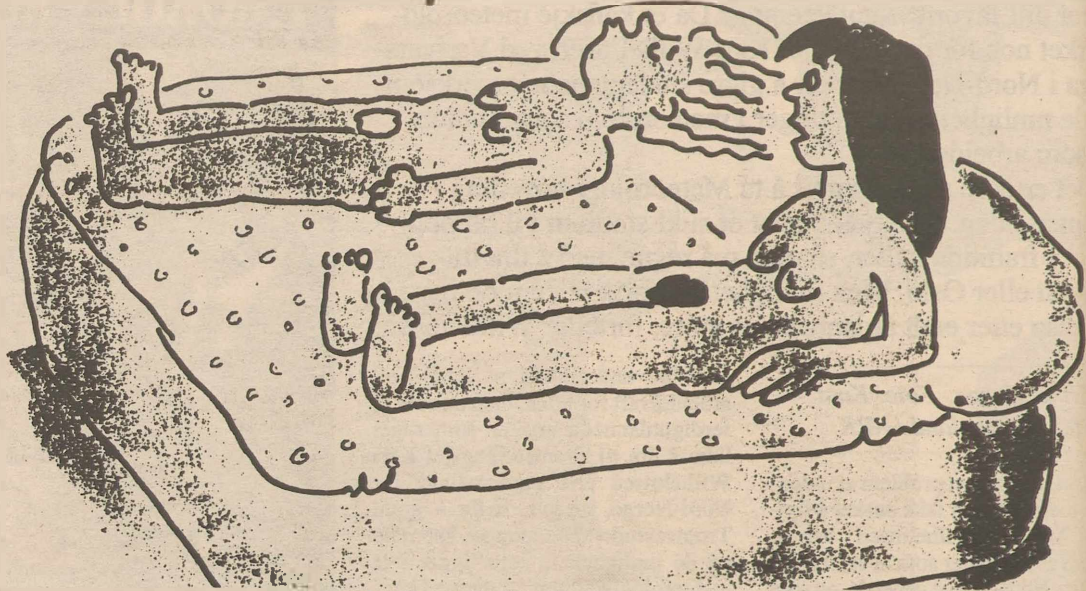
- Derfor, fortsetter hun, - hvis aids er Guds forbannelse, skulle alle vært lesbiske.

Arvid og Torhild mener begge det er mer akseptert å være lesbisk, enn å være homse.

Mens det går på manndommen løs å være homo, oppfattes det av mange som litt pikant at jenter er sammen med jenter.

- Heterofile menn føler seg ofte truet av homofile menn, sier Arvid.

Vi kan ikke ligge på ryggen og tenke på fedrelandet BEGGE TO

- Siden jeg er homo, tror de jeg er altetende når det gjelder menn.

Avslutningsvis understreker Torhild at det likevel er lettere for gutter å komme i kontakt med gutter, enn det er for jenter å sjekke opp hverandre.

- Da jeg fant ut at det var lesbisk jeg var, begynte jeg å lure på hvor de andre var, sier hun.

Om andre homofile skulle ha tilsvarende problemer i dag, kan de ihvertfall henvende seg til Forbundets kontor på Stakkevollvegen.

Nord-Norges største i sport og fritid

- de fleste merker innen sko og konfeksjon
- utstyr for alle idretter
- ski, alpint og nordisk
- sykkel
- sykkelverksted

sports
huset

STORGATA 91 - TLF. (083) 83 668

INTER
SPORT

Sjøgata 13
Postboks 230, 9001 TROMSØ
Tlf. (083) 80 290

telefaks 083-58768

Le Mirage

Vi arrangerer byens første

Backgammon- turnering.

Nærmere informasjon fås hos oss.

Påmeldingsfrist: Søndag 22.mars.

Le Mirage, Storgaten 42,
telefon 85234

Universitet -høgskole

Studieåret 1992/93

Har du tenkt å satse på høgre utdanning? Vær oppmerksom på at søknadsfristen til universiteter og høgskoler er 15. april.

Det gjelder også for deg som avslutter videregående skole i år. Høgskoler med egne opptaksprøver og de fleste private høgskoler kan ha andre frister. Nærmere opplysninger får du fra universitetene eller den enkelte høgskole, rådgivere i videregående skoler og arbeidskontorene.

Det står på søknadsskjemaet hvor du skal sende søknaden.

KIRKE-, UTDANNINGS- OG
FORSKNINGSDEPARTEMENTET
Statens informasjonstjeneste

Med humor som våpen

A/S Dameteater & Søn. Tre damer, pluss en mann på klaver. Anne Nyutstumo, Liv Aakvik, Kine Hellebust, Bård Skift. Nylig å finne på Middagskjelleren med sin nye forestilling Kitsch. Utopia traff dem en formiddag på Teatercafeen.

Av Trine Monge og Bodil Johanson
Foto: Øyvind Eggen

Hyggelig å gå med flagget til topps, synes Kine Hellebust, Anne Nyutstumo, og Liv Aakvik etter fulle hus i Tromsø.

De tre damene er for mange synonymt med Tramteateret. Men det ble nedlagt for fem år siden, Dameteateret har eksistert de siste tre.

- Men vi drev litt på egenhånd mens vi var med i Tramteateret og så, sier Kine. - Stilte opp på 8. mars arrangement, og besøkte Kvinnefengselet. Sånne ting. Etterhvert ble vi bare A/S Dameteater & Søn.

Hvem er denne sønnen?
- Akkurat nå er det Bård Skift, en sønn som var det Anders Rogg, forklarer Kine. - Men sønnen har ikke noe han skulle ha sagt. I vårt teater finnes ikke noe demokrati. Vi damer vet hva vi vil, så prøver sønnen seg med noen musikalske finurligheter er det lett ut. - Vi måtte sparke en, legger Liv til.

Med utgangspunkt i et bestillingsbrev til DNF 48's landsmøte ble forestillingen Kitsch til. Samtidig er den en reaksjon mot den økte volden mot homofile.

- Anders Rogg ble slått ned ved sentralbanestasjonen, fordi han er en jævla soper, forteller Kine. - Vi synes derfor det var på tide å ta temaet opp i en forestilling.

Det kan høres ut som et svært lite komisk utgangspunkt for en komedie. Men på Middagskjelleren fikk Anne, Liv og Kine folk til å le.

Det ser ut som dere har det morsomt?
- Joda, det har vi, sier Anne.

-Hva har vi? Kine kommer inn i samtalen igjen etter å ha pratet med gamle kjente.

-Vi har det morsomt, forklarer Liv.

De ser gravalvorlige ut, og det er vanskelig for seriøse journalister å holde seg alvorlig.

-Humor er et godt våpen, en måte å overleve på, mener Anne.

Og tror de tre er noen av de mest lattermilde som går rundt i Norges land, i tide og i utide.

Ikke redd for å havne innenfor kategorien underbuksehumor?

Nei, kommer det kontant fra alle tre. Vi skvetter litt på andre siden av bordet.

- Vi vet hva underbuksehumor er, og det driver vi ikke med. Sier de og høres ut som de mener det.

-Forresten har vi mista underbuksen for lenge siden, legger Kine til.

A/S Dameteater & Søn utarbeider ideene til manus sammen. Men Liv skriver.

- Fordi jeg skriver så fort, ler hun.

I arbeidet med manus blir personene til.

- Tante Mædi foreksempel, hun bare var sånn, sier Kine enkelt. - Hun har som så mange kvinner, masse undertrykt energi. - Alle har deler av en sånn tante, legger Anne til. Liv nikker enig. - Mora mi er sånn. En-

gang fikk hun det for seg at søsteren hennes, tante Marta, var ulykkelig. Hun trenger en grønnsakhage, mente mamma. Og dermed dro vi sporenstreks til Porsgrunn, der pappa måtte spa i hagen. Tanta Marta var like misfornøyd. Vel hjemme i Oslo freste mora mi over sin utaknemlige søster, og betydret at hun aldri skulle gjøre noe for henne igjen.

Kine og Anne ler, det ser ikke ut som de har hørt om denne virkelighetens svar på tante Mædi før.

- Virkeligheten er forresten mye værre enn fremstillingen på teater, sier Kine. - Vi har innsett at vi ikke kan konkurrere med virkeligheten, men vi prøver å ikke ligge så altfor langt etter.

- Folk blir ikke så lett støtt lenger, fortsetter Anne. - Bortsett fra hun på Kjeller'n som på alle sørlendingers vegne følte seg krenket. - På grunn av kokka i Kitsch, forklarer Kine. Hun som er kav sørlending fra Indre Kvistedal. - Sørlendinger er jo litt sånn, sier Liv. Og mimrer tilbake til Trameteaterets forestillinger i Kristiansand. - Der sto små triste sangkor utenfor lokalet og sang for oss når vi var ferdige, ler hun. - De ba tilogmed for oss. Kine husker spesielt på jenta som lurte på om de spilte ennå. - Joda, og det er masse billetter igjen, svarte vi. Men jeg får ikke lov hjemme, forklarte jenta. - Men Kristiansand har forandret seg siden den gang, legger Anne til.

Dameteateret får driftsstøtte fra Kulturrådet, og gir mye teater tilbake for pengene.

- Vi har alle jobber på si, men A/S Dameteater er hovedbeskjeftigelsen. Økonomisk klarer vi oss bra, sier de tre.

Med en ukulele og en triangel i bagasjen reiser de rundt over hele landet. I februar reiste de rundt til militærleirer i Nord Norge.

- Ålreit det, sier Liv, - polare strøk virker i tillegg ok innpå sjela.

Etter Bergensopphold i slutten av mars, står Nordsjøen for tur.

- Vært der før vi, forteller Anne.

Og mer skal det ikke til før de setter igang og snakker i munnen på hverandre alle tre. Om oljeplattformer, sikkerhetskurs og høydeskrekk. Om grådige innhogg på fristende dessertbord. Om kjekke fyrer de flørtet med iført overleversdrakter og briller. - Der var det vi av gårde som oransje seigmenn, og hvinte som små kokette damer til den kjekke mannen. Forklarer Anne, med munnen full av marsipanekake. - Jeg er egentlig kjempebarnslige. På plattformen spiste jeg pliktskyldigst en halv skive, før jeg gaflet innpå fra dessertbordet.

Det er kjempegøy på plattform, sier Liv. - Særlig å spille for nattsiftet klokka 8 om morgenen, legger hun ironisk til. - Måtte belme i meg kaffe fra klokka 6 for å bli i noenlunde våken tilstand til forestillingen.

I april har de sagt ja til å være med på kommunenes storsatsing Rock Mot Rus.

- Men vi stiller ikke opp på deres premisser, bedyrer damene. - Det blir ikke noe 'slutt å drikke, fyf' , ler Anne mens hun hytter med pekefingeren.

A/S Dameteater & Søn tilpasser seg ikke publikum. Kanskje det er grunnen til at de ikke kommer på NRK?

- Øyvind Solås så den forrige forestillingen vår, 'Åh Gunnar', forteller Kine. Dette hadde vært morsomt på TV, var kommentaren og mer hørte vi ikke fra den kanten.

- De er vel redd for telefonstorm, mener Liv, - har forresten hørt at alt fra åtte telefonoppringninger og oppover blir karakterisert som storm.

De ler litt oppgitt alle tre. Som utgjør Norges kanskje minste teater, og som trives med å være små.

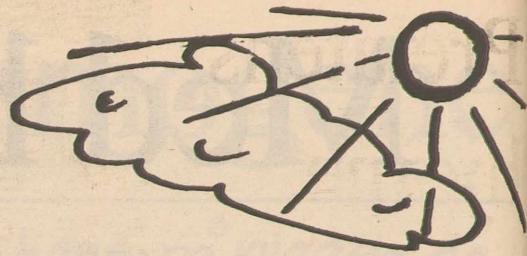
- Vi vil ikke bli presset til å bli større og bedre hele tiden, sier de. - Da gjør vi ikke lenger som vi selv vil, da blir vi låst. - Se bare på Great Garlic Girls, sier Liv. - De har blitt for store.

- Hvor lenge skal dere fortsette da?

- Jeg planlegger allerede femårsjubileet vårt, sier Kine.

Hva om dere ender opp med tomt vås før den tid?

- Kommer den dagen skal forestillingen hete akkurat det, avslutter Liv. Tomt vås!

Kverulanten fra Nord

Ozon-professoren som taler NASA midt imot

Navn: Kjell Henriksen
Alder: 54
Familie: Kone, tre barn
Stilling: Professor, fysikkseksjonen IMR

Av Øyvind Eggen
Foto: Knut Morten Haugneland

På et lite universitet langt mot nord sitter en enslig fysikkprofessor og taler frekt og engasjert NASA og verdens forskere og politikere midt i mot. Ozonlaget lever i beste velgående, hevder han - og i den grad det eventuelt skulle bli redusert, skyldes det helt andre forhold enn menneskehetens forbruk av spraybokser og kjøleskap. Lokalavisen Tromsø tar ham på ordet og lager toppoppslag av det, mens resten av medieverdenen ignorerer ham fullstendig.

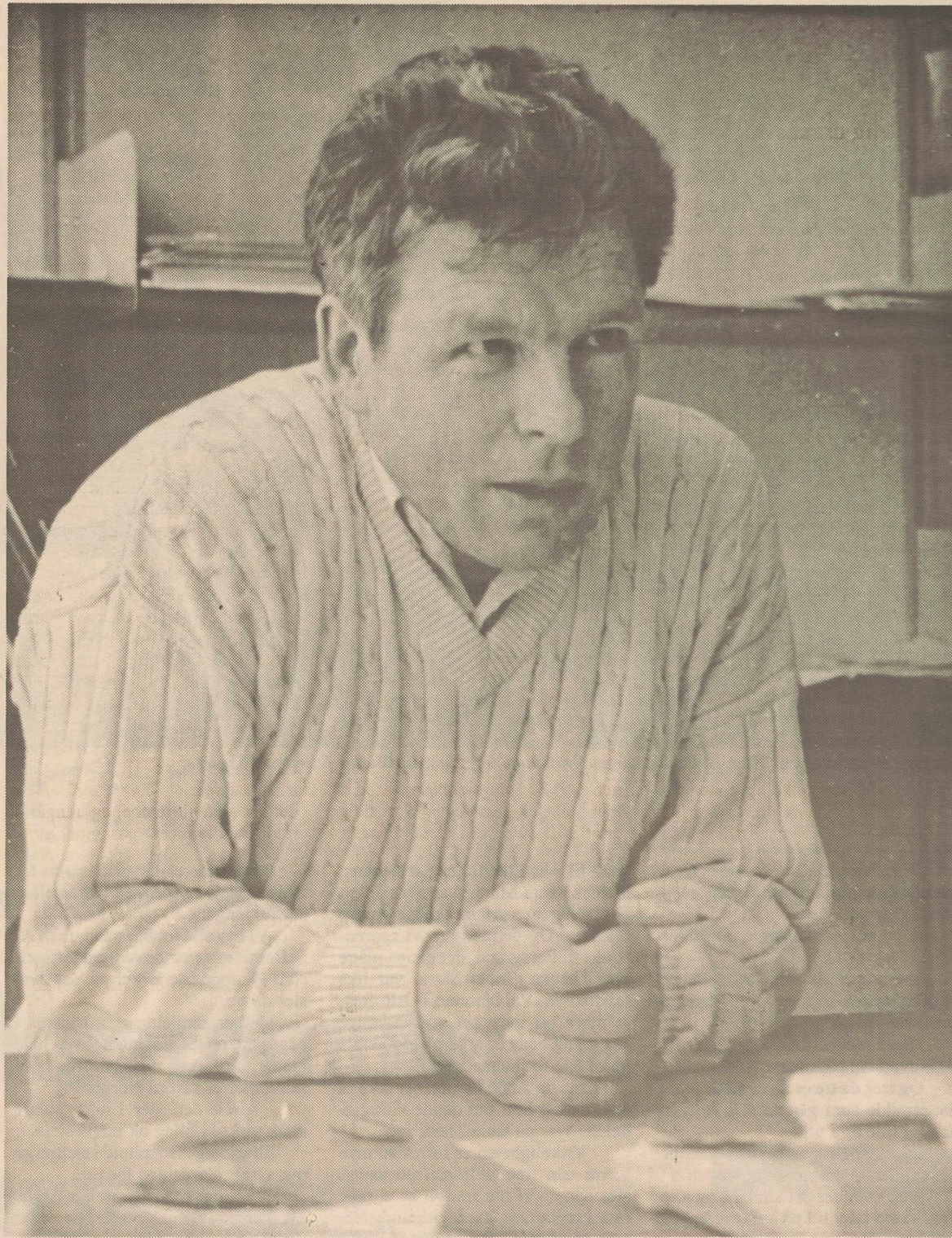
Kjell Henriksen sitter for langt mot nord, for langt fra hovedstaden - av mediene er definert som verdens navle - til at han fortjener oppmerksomhet. Dessuten ødelegger han det bildet av virkeligheten som presse og politikere er i ferd med å få gjennomslag for. Nå handler det om miljøødeleggelser og miljøengasjement, så kom ikke her og si at ozonlaget er i den skjønneste orden!

I fullt alvor hevder han imidlertid at svært mange forskere deler hans syn; blant annet viser målinger fra det meste av Russland de samme resultater som Nordlysobservatoriets. Og han avbryter en samtale med en russisk forsker for å ta en prat med Utopia. - Ja, jeg er vel litt PR-kåt, innrømmer han.

Problemet er kanskje at både Nordlysobservatoriet og russiske forskningsinstitusjoner bruker enklere, eldre utstyr og måler ozonlaget fra bakken, mens NASA drar til værs med hypermoderne, velutstyrte jettfly og måler det hele fra oversiden. Til gjengjeld har Henriksen data fra helt tilbake fra 1935, mens NASA først kom på banen på slutten av 70-tallet.

Nordlysobservatoriets målinger blir gjort ved at en analyserer det vanlige sollyset som når jorda, og deler det opp i forskjellige fargespektere. På forhånd vet man hvilke bølgelengder av lyset som blir stoppet av ozonlaget, og dermed regner man ganske enkelt ut hvor mye av dette lyset som når jorda i forhold til alle andre bølgelengder. Ved å velge veldig "smale" områder reduserer man mulighetene for at andre faktorer kan spille inn.

Henriksen har arbeidet ved Nordlysobservatoriet siden 1968, og husker godt alt snakket om ozonlaget i 60- og 70-åra. Da var det overlydsflyene som fikk det meste av skylda for ødeleggelsene som ville komme. Først i 1985 kom

de første målingene som kunne tyde på et hull i ozonlaget over Antarktis, men nå fikk spraybokserne ansvaret. Mens noen forskere mener at målingene er gjort i et alt for lite område og over et alt for lite tidsrom til at man kan trekke slike konklusjoner.

For den nordlige halvkule er de amerikanske målingene enda svakere.

- NASA får penger fra den amerikanske kongressen, og dermed blir det veldig viktig for dem å drive på med interessante prosjekt. Etter flyturen til Norge i 1989 måtte de nesten komme hjem med noe spennende å fortelle. Og de har ingen skruper med å overse alle de bakkemålinger som er gjort tidligere, hevder han.

- Men de har blitt nødt til å revidere sine resultater seks ganger allerede, mest på grunn av alle bakkemålingene som strider mot deres egne målinger. Snart får vi vel den sjuende revisjonen. Om deres konklusjoner er faglig eller politisk begrunnet, får du spørre dem om.

- Vi vet at ozonlaget svinger mye blant annet på grunn av meteorologiske forhold. Dessuten er det flere faktorer som spiller inn enn kloggassene som menneskene slipper ut. Vulkanutbrudd for eksempel.

Kloggassene virker effektivt ødeleggende på ozon i et reagensglass, men i atmosfæren danner de raskt stabile forbindelser som ikke har noen verdens betydning for

ozonlaget. Påstanden om at en eventuell reduksjon skulle skyldes spraybokser, kunne likegodt vært hentet fra Håvamål.

Uansett er det liten fare for oss i Tromsø: Skydekke tar av for mer av UV-strålingen enn ozonlaget. Og ozonlaget over ekvator er bare halvparten så tykt som det vi har over oss. Det er lenge til vi må smøre oss med solkrem.

- Men det er vanskelig å nå fram med informasjon om noe som går på tvers av det som står i partiprogrammene. Det er mye enklere å formidle det som det er politisk aksept for.

- Er det ikke delvis forskerne som har skylden for at informasjon ikke kommer fram?

- Vi kan ta selvkritikk for mye, men ikke for at vi ikke prøver å nå ut med informasjon. Fjernsyn og media driver aktiv desinformasjon, men når de mener selv at de bringer god og allsidig informasjon, nyttet det ikke. Mediene burde ansette folk med solid naturvitenskapelig bakgrunn.

Med 24 år bak seg ved Nordlysobservatoriet er Henriksen for veteran å regne. Han ble utdannet sivilingeniør ved NTH, og tilbragte to år i Forsvaret før han flyttet til Tromsø - ikke langt fra barndomshjemmet i Nordreisa. Hvorfor blir han her?

- Noe må jeg jo ha å gjøre. Etter gymnasiet syntes jeg fysikk høstes veldig spennende ut, så jeg valgte det. Her ligger så mange muligheter.

- PR-kåt?

- Jeg må vel være litt PR-kåt, siden jeg får så mye kontakt med journalister. Men jeg driver ikke bevisst arbeid i forhold til pressen. Strategitanken er lik null - det går helst på ideer og impulser.

Jeg kunne godt tenke meg å skrive litt flere småartikler - prøve å formidle informasjon uten å pakke det inn i matematikk og uforståelige fraser. Det ligger massevis av stoff i det vi jobber med, interessant som bare fy, som bør interessere allmenheten. Vi må prøve å få det ut på en skikkelig måte, og sette oss ned og tenke over hvordan. Det vi driver med betyr jo mye for samfunnet.

Fysikkseksjonen ved IMR, som Nordlysobservatoriet er en del av, er for liten å regne i forhold til de andre tilsvarende forskningsmiljøene i landet. 20 vitenskapelig ansatte og omtrent like mange hovedfagsstudenter tilbringer dagene på kontorene ved Prestvatnet. Størstedelen arbeider med Eiscat, noen med plasmafysikk, andre med analyse av satellitt-data. Nå er man også i gang med sivilingeniørutdanning, noe som ifølge Henriksen har positiv virkning for miljøet.

- Jeg håper vi vil kunne stille sterkere med tiden. Den geografiske plasseringen i Tromsø er en klar styrke for vår forskning. Spesielt på Svalbard har vi muligheter; der jobber vi på upløyd mark. Og hvis vi får Polarinstituttet nordover, vil det bety svært mye for polarforskningen generelt. Ingen vil satse på noe som ligger så fjernt fra polarområdene som Oslo. Det er for Langnes flyet til Svalbard går.

Politikerne har vist seg mer som lokalpolitikere enn realpolitikere i Polarinstitutt-saken.

Prelatens hjørne

Ved studentprest
Dagfinn Magnus

Kjære student, nå er du vel snart møt i hodet og kjenner deg tung etter en lang vinter. Hadde endelig vinteren kommet så. Jeg tror at det 24. gang at snøen har lagt seg i år og enda har vi ikke fått prøvd skiene. Nei, nå må noen få gjort noe med denne drivhuseffekten. Ikke jeg nei, men noen andre. Alle de ekle privatbilistene og hobbykapitalistene med snøscooter og lignende eksosdoninger. Studenter med buskort og terrengsykkel kan bare slappe av. Forresten så tror jeg

ikke noe særlig på alt dette maset om ozonlaget og huller. Himlen er jo et eneste stort hull, i alle fall ser vi jo ikke så mye til disse gassene. Nei, da er sludd og mildvær mye tydelige fakta. For å komme oss ut på ski må vi ta beina fatt. Logisk nok, men ingen selvfølge. Som sagt: alle snakker om været, men ingen gjør noe med det.

Etter denne lille digresjonen om de viktige ting i livet så kan jeg jo komme til saken. Det gjel-

der nemlig å holde ut i disse travle tider. Ta et godt tak i seg selv og stå på så kommer jo sommerferien snart. For tiden går fort nå. Snart har vi vårjevndøgn og Påsken er jo straks her. Før den tid skal den ærverdige pastor på repetisjonsøvelse. Sammen med en gjeng ukjente mannfolk skal jeg ut i den nordnorske vinter naturen og trene på å drepe en fiende som for tiden er ukjent. Hva skal vi så gjøre i år? Ikke vet jeg; slåss mot hverandre og et slitent system som vanlig. Ja ja, hvordan gjøre gutter av menn, het det i en film engang. For nå som vår 40 år gamle fiende i øst er blitt vår venn, må vi vel finne på noe nyttig å øve på. Det skal bli spennende å se hva Overkommandoen har klekket ut i sin visdom i år. Etter tre tidligere repetisjonsøvelser har jeg kommet fram til at "hva skal man egentlig med fiender når man har så mange gode venner?"

Venner ja, det er vel noe av det viktigste man kan skaffe seg her i livet. Sørg bare for at de ikke blir dine fiender. La alle du treffer forstå at du vil dem vel. Bruk tiden til å leve med dine venner på en slik måte at de forstår at du er en de kan stole på hvis de trenger hjelp og støtte. Den som står alene er ikke nødvendigvis den sterkeste. For det er jo ikke noe moro å tabbe seg ut hvis ingen kan le av deg. Ensomhet er den verste fienden du kan ha. Den fienden kan kun bekjempes med venner. Altså, det blir vanskelig noen krig uten fiender, og et dårlig liv uten venner. Nå som fienden er blitt vår venn, må vel vi kunne bli venn med våre fiender. Sic., et evangelium stiger frem av ordtakene; Ingen har større kjærlighet enn den som er villig til å ofre sitt liv for sine venner.

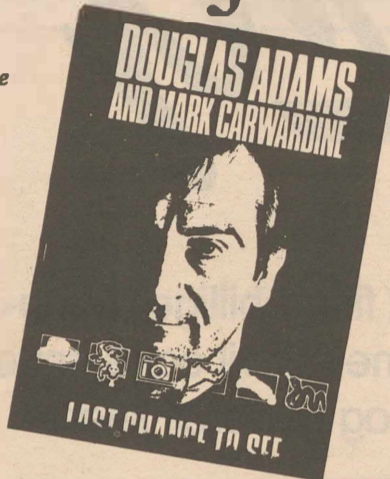
Dette skal jeg overveie nøye i de neste fire ukene. Lev vel så lenge.

Med vennlig hilsen din
stridende pastor loco/o,
Dagfinn Magnus.

Douglas Adams' siste sjanse

Douglas Adams' siste bok heter "Last Chance to See" og er slett ikke neste bok i den berømte haik-trilogien, men en bok som beskriver noen av verdens mest truede dyrearter. Men hva i all verden gjør alle science-fiction frelstes yndling Douglas Adams i miljødebatten? Burde ikke han holde seg til det han kan, og kan bedre enn noen annen - nemlig å skrive ustyrtelig, hjernesprengende morsomme bøker om haiketurer gjennom galaksen, der tid og rom så til de grader slår krøll på seg at selv de mest uendelig usannsynlige umuligheter blir tatt for god fisk?

Douglas Adams
and Mark Carwardine
Last Chance to See

Bokanmeldelse: Roy Østensen

For gamle DA-fans er denne boken på langt nær noen skuffelse. Forfatterens velkjente humor og vidd er beholdt i all sin prakt. Om det er Douglas og Mark som er hovedpersonene i denne boken og ikke Arthur og Ford gjør ikke boken mindre spennende og morsom. Mark Carwardine er zoolog av yrke og arbeider for World Wildlife Fund (WWF). Han følger Douglas Adams rundt omkring på planeten jorda, der han presenterer Dough for en rekke dyrearter som på grunn av menneskelig virksomhet er blitt omtrent like tallrike som tilhengerskaren til Studentersamfunnet.

Boken er fremstilt som en reisebeskrivelse i stedet for en vanlig moraliserende katastrofebok i øko-debatten. Vi blir tatt med til fjerne steder som øya Komodo der den berømte kjøttglupske Komodo-dragen, eller Komodovaranen som den også kalles, bor. I Zaire drar vi på leting etter ett av de 22 siste gjenlevende hvite neshorn, og rekker samtidig et slektstrekk hos en fjellgorilla-familie; våre nærmeste slektninger i dyreriket som med sine 280 medlemmer er 14 millioner ganger sjeldnere enn oss selv. Vi treffer en av de 40 kakapo-papegøyene på New Zealand, en døv-blind Yangtze Kiang-elvedelfin som er så sjelden at nesten ingen vet at den eksisterer, og en masse

merkelige arter på Mauritius som ikke eksisterer noen andre steder i verden, og snart ikke der heller. Etter å ha lest boken føler man snart at man er på god fot med alle disse fascinerende, morsomme, men omtrent utryddede skapningene. Felles for alle disse artene er at de har en egen tilhengerskare blant menneskene, som antagelig har reddet dem fra medlemskap i den lite populære foreningen for utryddede arter, og er de eneste som kan beskytte dem fra å komme i klubben. Slik vi lærer disse engasjerte personene å kjenne i boken er de minst like fascinerende og merkelige som de dyrene de har viet sitt liv til å beskytte.

De fleste stedene vi besøker i boken er øyer. Som kjent har disse på grunn av sin naturlige avstand til resten av verdens økosystemer en egen evne til å holde på arter som forlengst er utryddet andre steder på jorda, eller danne livsgrunnlag for nye arter som ikke kunne klart seg ellers. New Zealand er et eksempel på slik isolert øy-økologi i stor skala. Douglas Adams presenterer øygruppen slik: "Hvis du tok hele Norge, knørvet det litt sammen, ristet ut alle elgene og reinsdyrene, slenger det ti tusen mil rundt verden og fylte det med fugler så ville du kastet bort tiden, fordi det ser akkurat ut som om noen allerede har gjort det."

På grunn av menneskets innførsel av rovdyr som for eksempel kat-

ter og rotter, er New Zealands mange unike fuglearter i faresonen. En av de mest sjeldne er Kakapo-papegøyen. Den står i fare for å bli like berømt som dodo-fuglen og geirfuglen, og like utryddet. Siden den "flyr som en stein" har den ikke de helt store sjansene mot rovdyr som synes smellfeite, forsvarsløse papegøyer er et opplagt sikkerstikk. Douglas Adams sier blant annet om denne fuglen: "Kakapoen er en fugl som tiden har løpt i fra. Hvis du ser den opp i sitt store, runde, grønn-brune fjes, så har den et blikk som taler om en ærlig uskyldig uforstand som får deg til å ønske å omfavne den og fortelle at alt vil bli bra selv om du vet at det vil det nok ikke. (...) Det er frustrerende å tenke på hvilken forskjell språk ville gjort. Tusenårene kravler seg ganske fordømt sakte forbi mens den naturlige utvelgelsen sikter seg fram gjennom generasjonene, til fordel for kakapoen med litt kjappere ganglag enn sine samtidige artsfrøder, helt til arten som helhet har forstått poenget. Alt ville gått mye fortere hvis en av dem kunne si, "når dere ser en slik sak med følehår og små skarpe tenner, spring som faen." På en annen side, mennesker, som er nesten unike i å ha evnen til å lære av andres erfaringer, er også bemerkelsesverdige for deres tilsy-

nelatende utilbøyelighet til å gjøre det."

Naturen arbeider altså ikke til kakapoens fordel etter at menneskene revolusjonerte økologien på øygruppen for noen hundre år siden. Kakapoen har et sex-liv som er så rituelt komplisert, bisarrt og merkelig (gjengis ikke her) at sjansene er små til at det kommer noe ut av forsøkene. Dette var ikke noe problem da kakapoen var en vanlig fugl, men i dag skaper dette problemer som gjør at det å redde de siste 40 kakapoene fra utryddelse krever mye av de som arbeider for denne fuglens fortsatte eksistens.

Boken anbefales alle å lese. Ikke bare frelste DA-fans vil ha glede av den, men også alle de som har generell interesse for økologi og natur. Det virkelig unike med denne boken er at man møter enkeltmennesker som på sine egne premisser arbeider med truede dyrearter, lar dem få vise at det går an å gjøre noe, og unngår de tradisjonelle moralspasmene av typen hvis-vi-ikke-alle-gjør-noe-nå-så-går-alt-galt. I stedet klarer boken å vekke/gjenopplive leserens generelle interesse og omtanke for miljø/økologi, og får en til selv å fundere på en del kritiske spørsmål om hvordan vi egentlig forvalter naturen.

STUDENTPRESTEN

Dagfinn Magnus er ansatt av Den Norske Kirke for å arbeide blant studenter og ansatte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø. Presten er åpen for samtaler om religiøse-, personlige-, og sosiale problemer, samt faglig-teologisk rådgivning

Kontor i Breivika (IMR-biblioteket),
tlf. 44 097, priv. 58 065

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

Du kan ta kontakt med sosialkonsulentene ved ulike sosial og personlige problem, som økonomi, vanskelig bosituasjon, samlivs- og andre familieproblem, studieproblem som ikke gjelder det rent faglige, ensomhet, m.m.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord. (På yttersiden av bygget) Ta kontakt for avtale. Treffid kl.10 - 14. Kl. 13 - 14 tar vi imot hastesaker uten avtale på forhånd.

Telefonnummer:

Kaare Olsen	44594
Ann Torun Olsen	44595
Ane Marie Hekonen	44596

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se etter regior på oppslagstavla. Søknadskjema fås hos Studentdsamskipnaden og sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til sosialtjenesten vedrørende informasjon om psykologitjenesten.

Aktivitetene i MARS på

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D E L

Fra 9. mars åpner vi årets store

SALG

Her vil du først og fremst finne billige fagbøker på alle fagområder, men vi vil også sette ut en del skjønnlitteratur og generell litteratur.

Åpningstider:

Ma, ti, to, fre: 09.00-16.30

Onsdag: 10.00-19.00

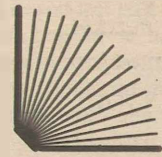
Lørdag: 10.00-14.00

Vi har i øyeblikket en større Bokutstilling på

MEDISINSK LITTERATUR

som vil bli stående ut mars.

Velkommen til nye oppdagelser på

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D E L

Americanino Jeans

298,-

Fra 20.mars 1992 reduseres prisene på Americanino dongeribukser

Fem modeller fra 298,- til 398,-
fortsatt samme kjente kvalitet
og helt "utrolige vasker"

Stikk innom!

Mars-92 - Borti Natta

Konsserter:

- onsdag 25.3	Monaco Blues Band
- torsdag 26.3	- svensk toppband trekker
alltid fulle hus i Tromsø
- tirsdag 31.3	the Sign
- gode omtaler - nytt band
- onsdag 1.4	Ole Paus konsert
- torsdag 2.4	Ole Paus konsert
- tirsdag 7.4	NRK-opptak med bl.a
- onsdag 8.4	ei av verdens største blues-
sangerinner
- torsdag 9.4	- Katie Webster + band

BORTI

NATTA

Bar, pub

og gode greier ...

Studentrevolusjon i Tromsøs bakgater

Den 17. februar kl. 11.45 stresstet tre oppglødde studenter ned til Kulturhuset, forelesning og seminar ble skulket. På Universitetet var det nemlig annonsert demonstrasjon mot den elendige studiefinansieringen vi har idag. Plakater nevnte spesielt den lave stipendandelen vi har i Norge, sammenlignet med våre medstudenter i de andre skandinaviske land. Dette brant vi for, så her skulle det demonstreres!

En snikende mistanke om at dette ikke var altfor bra annonsert

fikk vi bekreftet ved synet av den lille (dog forventningsfulle) flokken som var møtt opp. Med dette forsvant noe av gløden vår, og tre litt trasige og bortgjemte paroler tok ytterligere av gnisten bort. Ingen flyveblader - ingen plakater. Dog - vi ble mektig imponert over kvaliteten på lydanlegget, og tenk hvilken oppmerksomhet vi kunne ha fått med det i Storgata!!

Etter talene forstod alle at nå skulle vi gå i tog. Men hvor skulle vi gå? Og hvem skulle gå først?

Rettere sagt: Hvor var de som organiserte dette? ...organisert???

Vel, for å gjøre en lang og tragisk historie kort (men fremdeles tragisk), skjedde følgende: En forvirret saueflokk, uten hyrde, smøg seg gjennom Tromsøs bakgater til Fylkeskommunen. Der ble vi oppfordret til å kaste snøballer mot vinduene. Dette ble høydepunktet for mange, de resterende så seg om etter et hull i bakken... Så oppstod ny forvirring - hvor skulle vi gå nå? Lånekassen hørt ut som en god ide, dessuten var veien så kort at det var nesten

ingen som ville se oss (og glad var vi for det).

Nåja - litt oppmerksomhet fikk vi jo. Både fra fylkeskommunen og fra Lånekassen kom det ut et hyggelig menneske som smilte og sa at de forstod oss. De fikk begge hver sin banner, før vi unnskyldte forstyrrelsen og listet oss vekk. Så var det visst slutt - "den harde kjerne" dro visstnok videre til "Bort i natta" - for å se på OL!

Vi er takknemlige for de som hever røsten, og taler vår sak. Men

vil de ha hjelp og støtte fra resten av studentmassen, så må det bedre planlegging til. Hva med et informasjonsmøte god tid i forveien - med en idedugnad og nedsettelse av en organisasjonskomite? Til neste gang har vi forhåpentligvis glemt skuffelsen og irritasjonen, og mistet den flau smaken - slik at vi gladelig skulker igjen.

LENGE LEVE HELTIDSTUDENTEN!!!

Hilde Korslund
Ellen Ravna
Nina Methi

Nedtelling til eit oppgjer

Sidsel Hatleskog

Gud er matematikk
Heilage lover: Mekanikken!
Vi er maskin
Vidunderlege naturmaskin
 $G = 1/2 mc^2$

Natur og jordeliv
- eit uliv!

Nei, natur er Gud!
Gud er alt, overalt
Det vakre og det skjønn?
Berre kunstneren veit

Ånei
Veien til sanninga: Logikk!
Aksiomar og deduksjonar,
Sjå, så klårt at er!

Bilar og blomer: Ei verd
Av molekylar, atomer
Kvarkane har ånd!

Ånd? spør du
Beethoven: Ja

Men høyr:
Lat oss gå stille
Kviskra nye ord
- med huda

Tusener av år
Time for oppgjer
Stille oppgjer
og tause taler

English summary

HAM IS REDUCED AND SU LOSES POWER

The Regulation Committee's recommendation for an alternative student organization is ready and will be presented at HAM on March 19th. The committee suggests a reduction of SU's power and influence in order to transfer this to the more representative Studentråd. HAM should, according to the recommendation, be the "students' general meeting". The general meeting will be held once a semester, and will establish the guidelines for student politics, but will not deal with any specific issues.

NO RESOLUTION FROM THE STUDENTRÅD

The Studentråd discussed the Regulation Committee's recommendation at their meeting on March 5th, but didn't end up with a resolution. Two proposals were made, which produced a draw (6 votes for each proposal, with 4 abstaining). SU is the only body left to make a resolution before the recommendation goes to HAM on March 19th.

ERASMUS ISN'T BEING FULLY UTILIZED

Erasmus is an agreement between the EEC and EFTA countries, and it seeks to cover the extra expenses involved in student exchanges within the membership countries. In theory,

both the students' and the educational institutes' expenses are supposed to be covered. The deadline for applications is October 31st, but for most institutes this is too soon to allow for membership in 92/93. An exception is ISL, who already have exchange programs for German and English students. Erasmus also has a program for individual students, "Free Movers". Very few students have shown interest in this program. Tromsø has two problems with the exchange program; first of all, the program requires extra resources within the administration, which the university doesn't have. Secondly, Erasmus is based upon mutual exchanges - and for some reason, more students from Tromsø want to study in other countries than vice versa.

A CULTURAL EXTRAVAGANZA

Wednesday March 25th is the start of the 5th annual International Week! The event will be held at Hovedgården, and in addition to handicrafts and information stands, the week's highpoint is the International Fest. This year the artists include N.Valkeapää, Lynni Treekrem, Roots and band, Super Djembekan, Balkan Assembly, Bob Benoni and Indian Dancegroup from Oslo. Ari Kristian Huczowski, president in the Foreign Student's Union, says that FSU is an interest organization for foreign students in Norway. FSU's objective is to give foreign students assistance with their everyday and academic problems. The Internati-

onal Week is a good way to help foreign students become integrated into Norwegian society in an informal setting. FSU had 274 registered international students last fall, with about half of these coming from Western-Europe. The others came Asia, Africa, and North America. Music and culture is an international language which everybody understands. FSU invites everyone to this cultural extravaganza!

HIGH-TECH INFORMATION

A new documentation center is being installed at the university library. The center will give all fields of study a unique selection of information. It will be available for students and researchers at all levels within the university.

WOMEN'S STUDIES

The Universitetsstyre decided in an unanimous vote to scrap the Women's Studies program. The main reasons stated for this decision were capacity problems at the institute and meager interest amongst students. Synnøve des Bouvrie, head of the Equality Committee, thinks it's too bad that the study has been closed, and students agree with her. She suggests giving students the option of writing exams, even though there won't be any lectures. The students could follow lectures in related fields such as social studies, history and philosophy. Student Ingrid

Bergslid Salvesen thinks that this would cause such large practical problems that it doesn't represent a real alternative. ISV now wishes that other social studies will include sexroles and sexdifferentiation processes in their lectures.

TSI VOLLEYBALL IN MOSCOW

In the end of January 10 volleyball players and 8 supporters went to Moscow to compete in an international volleyball tournament. 8 teams from 4 different countries participated in the tournament, and TSI landed a last place. The leader in the volleyball group, Espen Heier, told Utopia that the Russian organizers had done their very best to make the trip as interesting as possible, and it had been a success - socially and culturally at any rate.

HOVEDFAG CLOSES

The Universitetsstyre resolved to apply to the Ministry of Education for permission to close hovedfag studies. The arrangement will commence in the 92/93 academic year, and will include subjects in the ISV faculty. Subjects that were closed in 91/92 will continue to be so, and the institutes will be able to assess whether to have a minimum grade requirements or not. Apart from this, Tromsø university will still be an "open university", although limi-

ted capacities will continue to be a problem. ISL hasn't resolved to close their hovedfag studies.

WEATHER PERSON?

Kari Wilhelmsen at the weather centre in Tromsø wants to inform students about the possibilities of becoming a weather person, in the hope of being able to recruit some to the field. It's difficult to get people to come and work in Tromsø, and it might therefore be an idea to educate people from the region. There are a lot of job opportunities when one is fully educated, among others working at one of Norway's 3 weather centres, working in the oil industry, at the Polar Institute and with research in other areas, in addition to the possibility of work abroad. Tromsø does not offer this education, so one must travel to Oslo or Bergen to study.

BLIKKET

Klokken er tidlig ettermiddag. Med en smule dårlig samvittighet og søvn i øynene dumper jeg ned på en plass.

P E T I T
En fast lesesalsplass. Klokken halv to en tirsdag. Jussbøkene står sirlig i hyllene, med advarselen "Alle bøkene er merket!"

på plastinnbundne rygger. Fra veggen smiler en passe søt, passe solariumsbrun jente til meg. Men hun er også den eneste. Ingen spydige bemerkninger høres, ingen sovende jusstudenter irriterer meg.

Ensomheten følger meg ned til kantina. Bare dame- ne bak disken holder meg med selskap, duftende av nystekte vafler med brunost og med et smil i fjeset. Et smil. Flere smil. Idag smiler de endelig, og det bare til meg! Beåret men ensom, drikker jeg en kaffekopp. Så plutselig: Midt i en slurk, høres et skrik. Et brøl.

Fra Hovedgården.

Nysjerrigheten bringer meg gjennom snøkvav og sørpe forbi Guttormsgårds kurbad opp til den rosa veggen. Bak den sitter de. Landets minoritetsgruppe nummer en. Studentene. Der sitter de i et eneste stort og fargerikt fellesskap. Ikke bare ser de samme vei, de har alle det samme blikket. Blikket. Som før var en brokete samling blikk. Som kunne lyse av verdensproblemer, leseplaner, drømmer. I dag kokt sammen til ett. Gullblikket. Som etter fjorten dager med nistirring på gigantskjermen som Samskipnaden så omtentksomt har plassert i kantina, begynner å bli ganske sløvt.

I fjorten dager har samfunnet vært dødt, konsentrert i klynger rundt de utallige og så strategisk plasserte fjernsynsbokserne. I fjorten dager har pensum vært pensum, og Ullvang vært Ullvang.

Verst av alt er at studentenes samvittighet aldri har vært så god som nå. Aldri har den gårteksbekledde klatrefriken, eller hun glattbarberte i Utopia følt seg mer sportslige enn under OL.

Aldri har de drukket så mange feiringsøl med så god samvittighet som nå.

Men det aller beste er at fra nå av koster lykken bare 350 kroner. En sjansbillett med Vegard Viking.

BBJ

Mens vi venter på Polarinstituttet...

Dette er Utopias faste meldingsspalte. Syns du vi ikke er flink nok til å få med 'alt' som skjer, kan bare du gjøre noe med det. Legg meldingene i Bodils hylle på kontoret vårt (v/ISV - kantina).

Lørdag 14. MARS

I dag klokken 1430 kan du se filmen Napoleon på Filmklubben. (Verdensteateret)

Mandag 16. MARS

SSSR doalla miellahttooa-hkkima njukcamanu 16.b.dii. 1800, Studentanttaviesu 3. gearddis.

Mudui lea fadda eahket: 'Movt berresii RUa sami profiilaleat? -ja makkar sami sisdoalu dahttu mii fagain?' Samisk studentforening innkaller til medlemsmøte i kveld kl. 1800 på Studenthuset, 3.etasje.

Etter gjennomgått sakliste blir det temakveld, med temaet 'Hvordan skal

UiTØ's samiske profil være? - og hvordan ønsker vi at det samiske innhold skal være i fagene.

Onsdag 18. MARS

SAIH har i dag møte. Spørsmål som blir tatt opp:

-Markering mot Columbus jubileet?

-EF og den tredje verden?

-Hva skjer i det sørlige Afrika? Se etter oppslag om tid og sted.

I kveld klokken 18 har Student-samfunnet generalforsamling i Aud Max.

Torsdag 19. MARS

blir kanskje avgjørende for HAM sin fremtid. Om du ikke ønsker at Studentutvalget skal ta avgjørelser over hodet på deg, møt opp på Hovedallmøtet i dag.

Fredag 20. MARS

viser Filmklubben Ford Fairlane.

Lørdag 21 MARS

kan du se mer film. Nemlig: Henry - a portrait of a serial killer

Dagene 25.-27 MARS

blir internasjonale. Foreign Students Union står bak arrangementet. Fra programmet kan nevnes navn som Bob Benoni, Nils Aslak Valkeapaa, Lynni Treekrem, og Roots with Band. Det blir stands og utstillinger i Hovedgården. Les mer om de internasjonale dagene annet sted i avisen.

Lørdag 28. MARS

kan du være med å hylle Buster Keaton på Verdensteateret. Filmklubben viser et utvalg kortfilmer.

2. - 5. APRIL

Sami Allaskuvlla studeantaid searvi lagida sami studeantase-minara. Seminara ulbmil lea oazzut gulahallama gaskkal

sami studeantaid, dutkan- ja oahppoasahasaid, guorahal-lat hastalusaid ja man geainnu alitoahpahus ja dutkan berre valljet davvirii-kalas oktavuodas.

Diedihanaigi SSSRai lea ovdal njukcamanu 16.b. Eanet dieduid oazzut SSSRa miellahttucoahkkimis 16.3. 92, seminaraprogramma lea SSSRa kantuvrras.

Denne helgen blir det samisk studentsamling i Kautokeino, i regi av studenter ved den samiske høyskolen. Seminarets mål: Å få til en dialog mellom samiske studenter, forskere og utdanningsinstitusjoner om utfordringer og veivalg i nordisk sammenheng for høyere utdanning og forskning.

Forelesere blir blant annet Professor Nils Jernslette, forsker Vigdis Stordahl, rektor Krister Stoor og universitetetslektor Irja Seurajarvi - Kari.

Påmelding til SSSR innen 16. mars. Flere opplysninger får du på medlemsmøtet på Studenthuset, eller på SSSR's kontor i Hovedgården.

TSI-volleyball i Moskva ...men havnet på sisteplass

Av Knut E. Karlsen (tekst og foto)

En kvinne fra Arbat viser stolt fram sine matrosfika-dukker

Volleyballgruppa i TSI har vært med på en internasjonal turnering for studenter i Moskva. 31. januar satte 10 spillere og 8 supportere kursen mot hovedstaden i "Perestroikaens hjemland."

Etter vaffelkakesalg, flaskeinn-samling og andre inntektsgivende aktiviteter så volleyballgruppa medlemmer seg i stand til å gjennomføre turen uten alt for store innhogg i det nylig utbetalte studielånet. Turen gikk først til Rovaniemi i Finland med buss, og videre med tog via Helsingfors.

Det var tredjedivisjonsgutta til TSI, forsterket med et par av andredivisjonsspillere som satte kursen østover. Disse gutta spiller til daglig i serie i Troms fylke, og selv om kampene i den hjemlige serien har gått svært så bra, ga turnering i Moskva verdifull kamperfaring og ikke minst en kjærkommen avveksling.

Skuffende sportslig

I følge leder i volleyballgruppa Espen Heier ble ikke de sportslige resultatene helt som forventet. Studentene fra verdens nordligste universitet endte nemlig sist da poengene ble talt opp. Tromsø-spillerne var helt på høyde med det svakeste russiske laget (MGRI Moskva), mens både vinnerne av turneringa (MGIMO Moskva) og sveitsiske "St.Gallen" ble et par hakk for sterke, forklarer Espen.

-Men selv om vi sportslig fikk bakoversveis hadde den russiske arrangøren lagt alt til rette for at oppholdet i Moskva skulle bli så interessant som mulig, forteller Espen.

Tar en i betraktning de forholdene som for tida råder i Samveldet, er det klart at det ligger enorme forutsetninger bak et slikt arrangement. Tilsammen åtte lag fra fire forskjellige land var samlet i Moskva den uka for å måle krefter på banen, ikke minst for å oppleve det russiske samfunnet på nært hold.

Urolige tider

Arrangøren hadde også satt seg god tid til å besøke kulturelle severdigheter. "Obligatoriske" severdigheter som Kreml og Den røde plass ble selvfølgelig avlagt et besøk, men en operaforestilling i Bolshoy-teateret og sirkuset i Moskva vakte også stor begeistring.

Men det å få muligheten til å se det russiske samfunn med egne øyne i denne stormfulle perioden gjorde kanskje størst inntrykk på volleyballspillerne.

-Bildet man satt med etter Steinfeldts mange reportasjer kunne virkelig underbygges med egne opplevelser. Vi fikk virkelig oppleve russernes problemer på nært hold. Matkøenes og ikke minst pengemangelverdi er nok noe vi kommer til huske lenge, forteller volleyballspilleren, og understreker til slutt hvor viktig en slik tur er for det sosiale samholdet i en klubb.